

Bruksela, dnia 16.1.2020 r.
COM(2019) 557 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM/2019/557 final of 31.10.2019.

Concerns all language versions.

Corrections to the following clerical mistakes have been made:

- Correction of the title of Directive 2003/87/EC on p. 6, footnote 3;
- Addition of Spain to the list of Member States which have EU ETS installations emitting PFCs and N₂O on p. 8;
- Addition of reference to the OJ publication of Directive 2014/65/EU on p. 10, footnote 14;
- Correction of the inconsistent and incorrect use of decimal commas and points in Tables 4 and 7;
- Correction of the number of total cancelled auctions on p. 21;
- Correction of the publication date of Regulation (EU) No 600/2014 on p. 34, footnote 61;
- Correction of the title of DG Climate Action in Figures 2, 3, 4, and 5, in Tables 6 and 8, as well as in Tables 1.1., 1.2 and 1.3 of Annex 1, and Table 4.1. of Annex 4.

The text shall read as follows:

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Sprawozdanie w sprawie funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla

Spis treści

Wykaz akronimów i skrótów	2
STRESZCZENIE	3
1. WPROWADZENIE	4
2.1 Uwzględnienie działalności, instalacji i operatorów statków powietrznych	6
2.2 Rejestr Unii i dziennik transakcji Unii Europejskiej (EUTL).....	8
3. FUNKCJONOWANIE RYNKU UPRAWNIEŃ DO EMISJI DWUTLENKU WĘGLA W 2018 r.....	9
3.1. Podaż: uprawnienia wprowadzane do obrotu.....	10
3.1.1. Pułap	10
3.1.2. Wydane uprawnienia	12
3.1.2.1. Przydział bezpłatnych uprawnień	12
3.1.2.2. Program NER300 i fundusz innowacyjny.....	15
3.1.2.3. Rekompensata pośrednich kosztów emisji.....	17
3.1.2.4. Sprzedaż uprawnień na aukcji.....	19
3.1.2.5. Odstępstwo od stosowania pełnego systemu aukcyjnego w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej i ciepła	22
3.1.3. Międzynarodowe jednostki emisji	25
3.2. Popyt: uprawnienia wyłączone z obiegu.....	26
3.3. Zachowanie równowagi między podażą a popytem.....	27
4. LOTNICTWO	30
5. NADZÓR RYNKU	33
5.1. Charakter prawny i status podatkowy uprawnień do emisji	34
6. MONITOROWANIE, RAPORTOWANIE I WERYFIKACJA EMISJI	36
7. PRZEGLĄD UZGODNIEŃ ADMINISTRACYJNYCH	38
8. ZGODNOŚĆ I EGZEKWOWANIE	39
9. WNIOSKI I PROGNOZA	40
ZAŁĄCZNIK.....	42

Wykaz akronimów i skrótów

AVR	rozporządzenie w sprawie weryfikacji i akredytacji
WO	właściwy organ
CCS	wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla
CCU	wychwytywanie i utylizacja dwutlenku węgla
CDM	mechanizm czystego rozwoju
CER	jednostka poświadczonej redukcji emisji
CORSIA	mechanizm kompensacji i redukcji CO ₂ dla lotnictwa międzynarodowego
CSCF	jednorodny międzysektorowy współczynnik korygujący
EA	Europejska Współpraca w Dziedzinie Akredytacji
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
EEA	Europejska Agencja Środowiska
EEX	European Energy Exchange
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
ERU	jednostka redukcji emisji
ESMA	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
EU ETS	unijny system handlu uprawnieniami do emisji
EUTL	dziennik transakcji Unii Europejskiej
GHG	gaz cieplarniany
ICAO	Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego
ICE	InterContinental Exchange Futures Europe
InnovFin EDP	projekty demonstracyjne dotyczące energii (EDP) InnovFin
JI	mechanizm wspólnego wdrożenia
MAR	rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku
MiFID2	dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych
MiFIR	rozporządzenie w sprawie rynków instrumentów finansowych
MRR	rozporządzenie w sprawie monitorowania i raportowania
MRVA	monitorowanie, raportowanie, weryfikacja i akredytacja
MSR	rezerwa stabilności rynkowej
NAB	krajowa jednostka akredytująca
NER	rezerwa dla nowych instalacji
OTC	poza rynkiem regulowanym
PFC	perfluorowęglowodory

OZE	odnawialne źródło energii
SARP	normy i zalecane metody postępowania CORSIA
TNAC	całkowita liczba uprawnień w obiegu

STRESZCZENIE

W 2018 r. emisje z instalacji objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) spadły o 4,1 % w porównaniu z 2017 r. Spadek ten wiązał się głównie z produkcją energii elektrycznej i ciepła, podczas gdy emisje z przemysłu spadły jedynie nieznacznie (zob. tabela 7 w sekcji 3.2). Zweryfikowane emisje lotnicze nadal rosły, przynosząc wzrost na poziomie 3,9 % w porównaniu z 2017 r. (zob. tabela 8 w sekcji 4).

W następstwie przyjęcia zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS uwagę skierowano na wdrożenie nowych przepisów przed rozpoczęciem 4. etapu. Trwają wyężone prace dotyczące wdrożenia, w ramach których w zeszłym roku przyjęto nowe przepisy wykonawcze dotyczące wykazu sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji, przepisy dotyczące przydziału bezpłatnych uprawnień, funduszu innowacyjnego, aukcji, monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji oraz rejestru Unii (zob. rozdziały 2.2, 3.1.2 i 6.1).

Po raz trzeci opublikowano wskaźnik nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej, wynoszący 1 654 909 824 uprawnień. Publikacja wskaźnika w dalszym ciągu będzie powodowała przenoszenie uprawnień do rezerwy, co zmniejszy wolumen aukcji o niemal 40 %, tj. o blisko 397 mln uprawnień, w 2019 r. (zob. rozdział 3.3)

W 2018 r. na skutek wzmocnienia sygnału cenowego dotyczącego emisji dwutlenku węgla na europejskim rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla dochody ze sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych nabywanych przez państwa członkowskie osiągnęły rekordowy poziom około 14 mld EUR. Państwa członkowskie w ciągu roku wykorzystały lub planowały wykorzystać prawie 70 % tych dochodów na określone cele związane z klimatem i energią (zob. rozdział 3.1.2.4).

1. WPROWADZENIE

Od 2005 r. unijny system handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) stanowi kamień węgielny strategii UE na rzecz ograniczania emisji gazów cieplarnianych z przemysłu oraz produkcji energii elektrycznej i ciepła. Przyczynia się on znacząco do osiągnięcia ogólnego celu UE polegającego na redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20 % do 2020 r. w porównaniu z poziomem z 1990 r. Mimo że UE jest na dobrej drodze do przekroczenia tego celu, osiągnięcie redukcji emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 40 % (jako element obecnie obowiązujących unijnych ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030) i o co najmniej 50 % – przy czym należy dążyć w odpowiedzialny sposób do 55 % (uwzględniając Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej¹) – wymaga ciągłych postępów.

Od czasu wejścia w życie zmiany EU ETS² w związku z 4. etapem w kwietniu 2018 r. prace nad przyjęciem przepisów wykonawczych dotyczących czwartego okresu rozliczeniowego postępują w szybkim tempie. W ostatnim roku przyjęto przepisy wykonawcze dotyczące nowego wykazu sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji oraz przepisy dotyczące przydziału bezpłatnych uprawnień, a ramy prawne dotyczące systemu rejestru Unii zostały zmienione w celu wprowadzenia dostosowań wymaganych w odniesieniu do 4. etapu. Ponadto ustanowiono przepisy dotyczące zapewnienia operacyjności funduszu innowacyjnego, który stanowi główny instrument ETS w zakresie finansowania innowacyjnych technologii niskoemisyjnych i przełomowych innowacji na 4. etapie. Jednocześnie zmieniono rozporządzenie w sprawie sprzedaży na aukcji, aby umożliwić sprzedaż na aukcji pierwszych 50 mln uprawnień dla funduszu innowacyjnego w 2020 r. W sierpniu 2019 r. Komisja przyjęła drugą zmianę w celu stworzenia ram instytucjonalnych na potrzeby sprzedaży na aukcji uprawnień dla funduszu innowacyjnego i funduszu modernizacyjnego na 4. etapie. Ponadto dokonano aktualizacji ram monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji EU ETS w celu udoskonalenia i wyjaśnienia obowiązujących obecnie przepisów na podstawie zdobytego na 3. etapie doświadczenia w zakresie wdrożenia. Komisja szybko kończy prace nad pozostałymi przepisami wykonawczymi z myślą o ich przyjęciu przed styczniem 2021 r., czyli przed rozpoczęciem nowego okresu rozliczeniowego.

Uzgodnione w ostatnich latach zmiany przepisów mające na celu rozwiązanie kwestii nadwyżki uprawnień na rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla zaczynają przynosić efekty. Od czasu publikacji najnowszego sprawozdania w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla po raz trzeci opublikowano wskaźnik nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej. Z tego wskaźnika i zmienionych przepisów dotyczących EU ETS wynika, że wolumeny aukcji w 2019 r. zostaną zmniejszone o blisko 400 mln uprawnień, co odpowiada 24 % nadwyżki.

W ostatnim roku nastąpił ponadto wzrost zaufania uczestników rynku, na co wskazuje wzmocnienie sygnału cenowego dotyczącego emisji dwutlenku węgla. Wyższa cena uprawnień do emisji doprowadziła do znacznego wzrostu całkowitych dochodów ze sprzedaży aukcyjnych, generowanych przez państwa członkowskie – w 2018 r. całkowite wygenerowane dochody wyniosły 14 mld EUR, czyli były ponad dwukrotnie wyższe niż dochody wygenerowane w 2017 r. Z informacji przekazanych przez państwa członkowskie wynika, że w 2018 r. wykorzystano (lub planowano wykorzystać) 70 % tych dochodów na określone cele związane z klimatem i energią.

---

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_pl.pdf

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814, Dz.U. L 76 z 19.3.2018, s. 3.

Niniejsze sprawozdanie w sprawie funkcjonowania europejskiego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla jest przedstawiane zgodnie z wymogami określonymi w art. 10 ust. 5 i art. 21 ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE³ (dyrektywa w sprawie EU ETS). Jak określono w dyrektywie, celem sprawozdania jest zapewnienie regularnego corocznego obrazu zmian na europejskim rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

Niniejsze sprawozdanie dotyczy roku 2018, ale przedstawia także inicjatywy zaproponowane lub uzgodnione w pierwszej połowie 2019 r.

O ile nie wskazano inaczej, dane wykorzystane do celów niniejszego sprawozdania są danymi publicznie dostępnymi, jakimi dysponowała Komisja przed końcem czerwca 2019 r.⁴ Ogólne i opisowe informacje na temat EU ETS umieszczono w ramach w poszczególnych częściach sprawozdania.

---

³ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE, Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

⁴ Zastosowana data graniczna: 28 czerwca 2019 r.

2. INFRASTRUKTURA EU ETS

2.1 Uwzględnienie działalności, instalacji i operatorów statków powietrznych

EU ETS funkcjonuje w 31 państwach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). System ten ogranicza emisje pochodzące z niemal 11 000 elektrowni i instalacji produkcyjnych oraz emisje generowane przez ponad 500 operatorów statków powietrznych obsługujących przeloty pomiędzy portami lotniczymi EOG. System obejmuje swoim zasięgiem około 39 % emisji gazów cieplarnianych w UE.

Na 3. etapie (2013–2020)* do sektorów, których instalacje stacjonarne reguluje EU ETS, zalicza się sektory energochłonne, w tym elektrownie i inne obiekty energetycznego spalania o nominalnej mocy cieplnej >20 MW (z wyjątkiem instalacji zajmujących się przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych lub komunalnych), rafinerie ropy naftowej, piece baterii koksowniczych, produkcję żelaza i stali, klinkieru cementowego, szkła, wapna, cegieł, ceramiki, masy włóknistej, papieru i kartonu, aluminium, produktów petrochemicznych, amoniaku, kwasu azotowego, adypinowego, gliksalu i kwasu gliksalowego, wychwytywanie, transport rurociągami i geologiczne składowanie CO₂.

W latach 2013–2016 r. zakres EU ETS dla transportu lotniczego ograniczał się do lotów w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), do czasu przyjęcia globalnego podejścia przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO). W celu wsparcia rozwoju mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego (CORSIA) w 2017 r. ograniczenie do lotów w obrębie EOG przedłużono do 2023 r. (zob. rozdział 4).

EU ETS obejmuje emisje dwutlenku węgla (CO₂), ale również emisje podtlenku azotu (N₂O) z całej produkcji kwasu azotowego, adypinowego, kwasu gliksalowego i gliksalu oraz emisje perfluorowęglowodorów (PFC) z produkcji aluminium. Mimo że uczestnictwo w EU ETS jest obowiązkowe, w niektórych sektorach systemem tym objęte są tylko instalacje powyżej pewnego rozmiaru. Ponadto państwa uczestniczące mogą wykluczyć małe instalacje (emitujące poniżej 25 000 ton ekwiwalentu CO_{2e}) z systemu, jeżeli są już stosowane środki alternatywne i równoważne. Na 4. etapie z systemu EU ETS można wykluczyć bardzo małe podmioty uczestniczące w systemie (zgłaszające emisje na poziomie niższym niż 2 500 ton ekwiwalentu CO₂ w ciągu ostatnich trzech lat) pod warunkiem istnienia uproszczonych zasad monitorowania mających na celu ocenę ilości emisji. Państwa uczestniczące mogą również włączyć więcej sektorów i gazów cieplarnianych do EU ETS (tzw. klauzula „opt-in”).

* Informacje na temat 1. i 2. etapu EU ETS znajdują się pod adresem: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_pl

Według sprawozdań sporządzonych na podstawie art. 21 i złożonych przez państwa uczestniczące⁵ w 2019 r., łączna liczba dopuszczonych instalacji wynosiła 10 744 w 2018 r.

Podobnie jak w latach poprzednich w 2018 r. w ramach EU ETS większość spalanych paliw stanowiły paliwa kopalne. Niemniej jednak 29 państw zgłosiło także wykorzystanie biomasy w związku z 2 181 instalacjami (20,3 % wszystkich instalacji). Tylko dwa państwa (LI i MT) nie

⁵ W odniesieniu do sprawozdań sporządzanych na podstawie art. 21 „państwa uczestniczące” lub „państwa” obejmują 28 państw członkowskich UE oraz państwa EOG (Islandię, Norwegię i Liechtenstein).

zgłosiły żadnego wykorzystania biomasy. W 2018 r. łączne emisje pochodzące z biomasy wynosiły około 151 mln ton CO₂ (9 % emisji zgłoszonych w ramach ETS), co stanowi nieznaczny wzrost z 145 mln ton CO₂ w 2017 r. (8 % emisji zgłoszonych w ramach ETS). 99,2 % tych emisji miało współczynnik równy zero⁶. Jeżeli chodzi o 2018 r., żadne państwo nie zgłosiło wykorzystania biopaliwa w przypadku operatorów statków powietrznych, natomiast w odniesieniu do roku 2017 tylko Szwecja zgłosiła takie wykorzystanie w przypadku dwóch operatorów statków powietrznych.

Dane z 2018 r. dla kategorii instalacji określonych w oparciu o roczne emisje⁷ wskazują, że – tak jak w poprzednich latach – 72 % instalacji należało do kategorii A, 21 % – do kategorii B i 7 % – do kategorii C. Jako „instalacje o niskim poziomie emisji”⁸ zgłoszono 6 113 instalacji (57 % wszystkich instalacji).

W zakresie działań w ramach EU ETS dodatkowo wymienionych dla emisji gazów cieplarnianych innych niż CO₂ zgłoszone zostały zezwolenia wydane w odniesieniu do aluminium pierwotnego i perfluorowęglowodorów (PFC) w 13 państwach (DE, FR, EL, ES, IS, IT, NL, NO, RO, SE, SI, SK, UK), natomiast w odniesieniu do produkcji kwasu azotowego i N₂O – w 21 państwach (wszystkich z wyjątkiem CY, DK, EE, IE, IS, LI, LU, LV, MT oraz SI). Pozostałe sektory produkcji N₂O – produkcja kwasu adypinowego i produkcja gliksalu i kwasu gliksalowego – zostały zgłoszone w odpowiednio trzech (DE, FR i IT) i dwóch (DE i FR) państwach. Jedynie Norwegia i Austria zgłosiły działalność obejmującą wychwytywanie i składowanie CO₂.

Podobnie jak w poprzednim roku siedem państw (ES, FR, HR, IS, IT, SI, UK) skorzystało z możliwości wyłączenia małych podmiotów uczestniczących w systemie z zakresu EU ETS zgodnie z art. 27 dyrektywy w sprawie EU ETS. W 2018 r. wielkość wyłączonych emisji wyniosła 2,92 mln ton CO₂ (ok. 0,17 % całkowitych zweryfikowanych emisji w porównaniu z 0,16 % w poprzednim roku).

Ze sprawozdań złożonych w 2019 r. zgodnie z art. 21 wynika, że jak dotąd osiem państw (BE, DK, FR, HR, HU, LI, LT, NL) skorzystało z zapisów art. 13 rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania (MRR)⁹ w celu dopuszczenia stosowania uproszczonych planów monitorowania w przypadku instalacji stacjonarnych niskiego ryzyka. W przypadku operatorów statków powietrznych o niskim poziomie emisji trzy państwa zgłosiły stosowanie tego zapisu w odniesieniu do 2018 r. (BE, IS oraz PL).

W 2018 r. plan monitorowania zgłosiło 655 operatorów statków powietrznych (w porównaniu z 541 w 2017 r. i 503 w 2016 r.). 50 % (328) zgłoszonych operatorów wykonywało zarobkowe przewozy

---

⁶ W EU ETS współczynnik emisji dla biomasy wynosi zero, jeżeli definicja terminu „biomasa” jest spełniona oraz – w przypadku biopaliw lub biopłynów – jeżeli spełnione są kryteria zrównoważonego rozwoju zgodnie z art. 17 ust. 1 dyrektywy 2009/28/WE (dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii). Emisje o współczynniku zero nie wymagają umorzenia żadnych uprawnień do emisji. Jeżeli chodzi o sprawozdania złożone na podstawie art. 21 w 2019 r., trzy państwa uczestniczące (LV, LT i DK) przedstawiły jedynie wartość opałową biomasy o wskaźniku zero, a nie faktyczne emisje. Emisje te nie są zatem uwzględnione w przedstawionej wartości całkowitej.

⁷ Instalacje kategorii C emitują ponad 500 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie, instalacje kategorii B emitują pomiędzy 500 000 a 50 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie, a instalacje kategorii A emitują mniej niż 50 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie. Zob. rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 30).

⁸ Instalacje o niskim poziomie emisji stanowią podzbiór instalacji należących do kategorii A; emitują one mniej niż 25 000 ton ekwiwalentu CO₂ rocznie (zob. art. 47 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 601/2012).

⁹ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 30.

lotnicze, a pozostałe 50 % (327) wykonywało lotnicze przewozy niezarobkowe¹⁰. Łącznie 287 z nich (44 %) zaklasyfikowano jako małe podmioty uczestniczące w systemie (w porównaniu z 280 (52 %) w 2017 r. i 249 (50 %) w 2016 r.).

2.2 Rejestr Unii i dziennik transakcji Unii Europejskiej (EUTL)

Rejestr Unii i dziennik transakcji Unii Europejskiej (EUTL) są wykazami służącymi do monitorowania własności uprawnień do emisji ogólnych i lotniczych na podstawie zarejestrowanych sald rachunków i transakcji między tymi rachunkami. Są one obsługiwane i prowadzone przez Komisję, natomiast krajowi administratorzy rejestrów w państwach uczestniczących pełnią rolę punktów kontaktowych dla przedstawicieli rachunków (przedsiębiorstw lub osób fizycznych). W rejestrze Unii prowadzone są rachunki instalacji stacjonarnych i operatorów statków powietrznych, a wszystkie transakcje między rachunkami są automatycznie sprawdzane, rejestrowane i zatwierdzane w EUTL. W ten sposób zapewnia się zgodność wszystkich transakcji z wymogami systemu EU ETS.

Dane rejestrowane w rejestrze Unii i EUTL stanowią istotne źródło informacji dla różnego rodzaju sprawozdawczości w odniesieniu do ETS, takiej jak obliczanie wskaźnika nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej (zob. sekcja 3.3) czy też sprawozdania przygotowywane przez Europejską Agencję Środowiska (EEA). EUTL zapewnia również przejrzystość w zakresie EU ETS dzięki publikowaniu* informacji na temat spełniania przepisów dotyczących ETS przez instalacje stacjonarne i operatorów statków powietrznych.

* Informacje publikowane przez EUTL znajdują się pod adresem: <https://ec.europa.eu/clima/ets/>

W 2018 r. z rejestru Unii oraz EUTL można było w pełni korzystać całodobowo przez 365 dni jedynie z krótkimi, stanowiącymi łącznie około 26 godzin przerwami, które wynikały z aktualizacji technicznych.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r. Komisja zawiesiła¹¹ wszystkie procesy w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa, dotyczące przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji, sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji i wymiany międzynarodowych jednostek emisji, zgodnie ze środkami ochronnymi¹² mającymi zapewnić ochronę integralności środowiskowej EU ETS w przypadkach, gdy prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do państwa członkowskiego występującego z UE.

W marcu 2019 r. przyjęto rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1122¹³ określające przepisy dotyczące funkcjonowania rejestru Unii w kolejnym okresie rozliczeniowym EU ETS (2021–2030). Rozporządzenie to umożliwia zapewnienie zgodności rejestru Unii z wymogami dotyczącymi 4. etapu, określonymi w dyrektywie w sprawie EU ETS, na przykład przez dostosowanie funkcji rejestru

¹⁰ Przykładem operatora wykonującego zarobkowe przewozy lotnicze jest pasażerska linia lotnicza świadcząca usługi na rzecz masowego odbiorcy. Przykładem operatora statku powietrznego użytkowanego w lotniczych przewozach niezarobkowych jest statek powietrzny stanowiący własność prywatną.

¹¹ Decyzja Komisji C(2018) 8707 z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie wydania centralnemu administratorowi polecenia tymczasowego zawieszenia przyjmowania przez dziennik transakcji Unii Europejskiej właściwych procesów w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa dotyczących przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji, sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji i wymiany międzynarodowych jednostek emisji.

¹² Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/208 z dnia 12 lutego 2018 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 389/2013 ustanawiające rejestr Unii, Dz.U. L 39 z 13.2.2018, s. 3.

¹³ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1122 z dnia 12 marca 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania rejestru Unii, Dz.U. L 177 z 2.7.2019, s. 3.

tak, aby uprawnienia były ważne bezterminowo i mogły zostać wykorzystane do pokrycia emisji wyłącznie od pierwszego roku dziesięcioletniego okresu, w którym zostały wydane, a ponadto rozporządzenie to zapewnia, aby w rejestrze Unii nie można było wykorzystywać międzynarodowych jednostek emisji do pokrycia emisji od roku 2021. Ponadto w nowym rozporządzeniu zmodyfikowano przepisy regulujące funkcjonowanie rejestru Unii w celu dostosowania ich do wymogów przepisów dotyczących rynku finansowego w związku ze sklasyfikowaniem uprawnień do emisji jako „instrumentów finansowych” na podstawie dyrektywy 2014/65/UE¹⁴ od dnia 3 stycznia 2018 r. oraz do wymogów zmienionych przepisów o ochronie danych.

3. FUNKCJONOWANIE RYNKU UPRAWNIEŃ DO EMISJI DWUTLENKU WĘGLA W 2018 r.

W niniejszym rozdziale przedstawiono informacje dotyczące aspektów związanych z podażą i popytem na uprawnienia w ramach EU ETS. W części dotyczącej podaży zawarto informacje o pułapach emisji, przydziale bezpłatnych uprawnień, programie NER300 (w tym o przygotowaniach do wprowadzenia funduszu innowacyjnego), aukcjach uprawnień do emisji, odstępstwie od sprzedaży wszystkich uprawnień na aukcji w przypadku produkcji energii elektrycznej i ciepła (art. 10c), wykorzystaniu międzynarodowych jednostek emisji oraz rozdział o systemach rekompensat pośrednich kosztów emisji.

Aby naświetlić sytuację po stronie popytu, przedstawiono informacje o liczbie zweryfikowanych emisji i równoważeniu podaży i popytu w zakresie uprawnień do emisji na rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla za pomocą rezerwy stabilności rynkowej.

---

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE.

3.1. Podaż: uprawnienia wprowadzane do obrotu

3.1.1. Pułap

Pułap oznacza bezwzględną ilość gazów cieplarnianych, jaka może zostać wyemitowana przez podmioty objęte systemem, aby osiągnąć cel redukcji emisji, która odpowiada liczbie uprawnień wprowadzonych do obrotu w danym okresie rozliczeniowym. W ramach 3. etapu zastępuje się dotychczasowy system pułapów krajowych wspólnym, ogólnounijnym pułapem.

Ustalono, że pułap emisji obowiązujący w 2013 r. dla instalacji stacjonarnych wyniesie 2 084 301 856 uprawnień do emisji. Każdego roku pułap ten ulega zmniejszeniu o współczynnik liniowy redukcji wynoszący 1,74 % średniej ogólnej rocznej puli uprawnień wydanych w latach 2008–2012. W ten sposób w 2020 r. liczba uprawnień dostępnych dla instalacji stacjonarnych będzie o 21 % niższa niż w 2005 r.

Roczny pułap dla sektora lotnictwa wynosi 210 349 264 uprawnień do emisji lotniczych, a więc 5 % mniej niż średnia roczna pula uprawnień do emisji lotniczych przyznawana w latach 2004–2006. W związku z przystąpieniem Chorwacji do EU ETS w dniu 1 stycznia 2014 r. pulę tę zwiększono o 116 524 uprawnień do emisji lotniczych. Ustalenie takiego pułapu miało na celu uwzględnienie prawodawstwa z 2008 r.*, na mocy którego systemem EU ETS objęto wszystkie połączenia lotnicze z i do państw należących do EOG oraz w obrębie EOG. Zakres EU ETS jednak tymczasowo ograniczono do połączeń lotniczych w obrębie EOG w latach 2013–2016, co miało na celu umożliwienie ICAO opracowania mechanizmu międzynarodowego, aby ustabilizować emisje pochodzące z międzynarodowego transportu lotniczego na poziomach z 2020 r. W rezultacie liczba uprawnień do emisji lotniczych wprowadzonych do obiegu w latach 2013–2016 była znacznie niższa niż pierwotnie ustalony pułap. W 2017 r. celem wsparcia globalnego środka ICAO ograniczenie do lotów w obrębie EOG przedłużono do 2023 r. (zob. rozdział 4).

* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/101/WE z dnia 19 listopada 2008 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu uwzględnienia działalności lotniczej w systemie handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie.

W tabeli 1 przedstawiono dane liczbowe dotyczące pułapu dla instalacji stacjonarnych oraz liczbę uprawnień do emisji lotniczych wprowadzonych rocznie do obiegu¹⁵ w odniesieniu do każdego roku podczas 3. etapu EU ETS.

¹⁵ Liczba uprawnień do emisji lotniczych wprowadzonych do obiegu od 2013 r. jest wynikiem podejścia oddolnego, zgodnie z którym na początku przydziela się bezpłatne uprawnienia (określane na podstawie wskaźników emisyjności dla działalności operatorów w obrębie EOG). Następnie określa się liczbę uprawnień sprzedawanych na aukcji z uwzględnieniem faktu, że przydział bezpłatnych uprawnień (włączając specjalną rezerwę do późniejszego rozdziału na rzecz szybko rosnących operatorów statków powietrznych i nowych instalacji) powinien stanowić 85 % całości, a sprzedaż na aukcji powinna stanowić 15 %.

Tabela 1: Pułap EU ETS na lata 2013–2020

Rok	Roczny pułap (instalacje)	Uprawnienia do emisji lotniczych wprowadzane co roku do obiegu¹⁶
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 909 625
2019	1 854 716 381	35 172 897 ¹⁷
2020	1 816 452 135	

¹⁶ Oprócz przydziału bezpłatnych uprawnień i liczb uprawnień sprzedawanych na aukcji zaktualizowane dane uwzględniają wymiany międzynarodowych jednostek emisji.

¹⁷ W tym informacje z kalendarza sprzedaży aukcyjnej uprawnień do emisji lotniczych na 2019 r. Nie uwzględniono danych dotyczących Zjednoczonego Królestwa za rok 2019 ze względu na środki ochronne przyjęte przez Komisję, mające zapewnić ochronę integralności środowiskowej EU ETS, w przypadkach gdy prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do państwa członkowskiego występującego z UE (zob. rozdział 2.2).

3.1.2. Wydane uprawnienia

3.1.2.1. Przydział bezpłatnych uprawnień

Pomimo że sprzedaż na aukcji w ramach 3. etapu EU ETS stanowi podstawową metodę przydziału, znaczna liczba uprawnień jest przydzielana bezpłatnie. Zastosowanie mają następujące zasady:

- w przypadku produkcji energii elektrycznej nie przysługuje przydział bezpłatnych uprawnień;
- bezpłatne uprawnienia dla przemysłu wytwórczego rozdziela się zgodnie ze zharmonizowanymi zasadami obowiązującymi w całej UE;
- przydział bezpłatnych uprawnień odbywa się w oparciu o wskaźniki emisyjności, aby wzmocnić zachęty do redukcji emisji gazów cieplarnianych i do innowacji oraz wynagrodzić najbardziej wydajne instalacje;
- utworzona w całej UE rezerwa dla nowych instalacji przemysłowych i instalacji znacząco zwiększających zdolność produkcyjną jest równoważna 5 % całkowitej liczby uprawnień dla 3. etapu.

Instalacjom przemysłowym zapewnia się przydział bezpłatnych uprawnień, aby zmniejszyć ryzyko ucieczki emisji (w sytuacji, gdy przedsiębiorstwa przenoszą produkcję do państw trzecich, w których obowiązują mniejsze ograniczenia w zakresie emisji gazów cieplarnianych, co może prowadzić do wzrostu ich całkowitych emisji). Sektory i podsektory uznawane za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji są wyszczególnione w wykazie*. Początkowo wykaz obejmował lata 2015–2019, jednak w zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS wydłużono okres jego obowiązywania do dnia 31 grudnia 2020 r.

* Bieżący wykaz sektorów i podsektorów uznawanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji znajduje się pod adresem: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32014D0746>

W ramach 3. etapu około 43 % całkowitej ilości dostępnych uprawnień zostanie przydzielone bezpłatnie, natomiast przydział uprawnień, które mają zostać sprzedane na aukcjach przez państwa członkowskie, wynosi około 57 %.

Po odjęciu 300 mln uprawnień na rzecz programu NER300 początkowa rezerwa dla nowych instalacji wynosiła 480,2 mln uprawnień. Do czerwca 2019 r. zarezerwowano 167,9 mln uprawnień na potrzeby 937 instalacji na cały okres trwania 3. etapu. Pozostała rezerwa dla nowych instalacji wynosi 312,3 mln uprawnień. Oczekuje się, że znaczna liczba tych uprawnień pozostanie nieprzydzielona. Uprawnienia te zostaną przeniesione do rezerwy stabilności rynkowej pod koniec 3. etapu, a 200 mln z nich zostanie wykorzystane do utworzenia rezerwy dla nowych instalacji na potrzeby 4. etapu.

Do końca czerwca 2019 r. przydział bezpłatnych uprawnień zmniejszono o około 457 mln uprawnień przeznaczonych dla instalacji, które zamknięto lub których produkcję lub zdolność produkcyjną ograniczono w porównaniu z ich produkcją lub zdolnością produkcyjną wykorzystaną początkowo do wyliczenia przydziału w ramach 3. etapu.

Tabela 2: Liczba uprawnień (w mln) przydzielonych bezpłatnie na rzecz przemysłu w latach 2013–2019¹⁸

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przydział bezpłatnych uprawnień¹⁹ (UE-28 + państwa EOG–EFTA)	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9	748,1 ²⁰
Przydział z rezerwy dla nowych instalacji (inwestycje od podstaw i zwiększenie zdolności produkcyjnej)	11,7	15,3	18,6	21,8	23,4	23,6	22,9
Bezpłatne uprawnienia nieprzydzielone z powodu zamknięcia lub zmian w zakresie produkcji lub zdolności produkcyjnej	40,1	58,9	70,8	67,5	71,6	75,9	71,9

Ponieważ popyt na przydział bezpłatnych uprawnień przekroczył dostępną ilość, przydział na wszystkie instalacje w ramach EU ETS ograniczono o taki sam odsetek w wyniku zastosowania „jednorodnego międzysektorowego współczynnika korygującego”²¹. W 2017 r. zmieniono początkowe wartości jednorodnego międzysektorowego współczynnika korygującego²².

Aby zapobiegać ucieczce emisji, po 2020 r. nadal będzie stosowany przydział bezpłatnych uprawnień w oparciu o zaktualizowane wartości wskaźnika uzyskane w odniesieniu do wyników 10 % najbardziej wydajnych instalacji w UE. Poziom narażenia sektorów na ryzyko ucieczki emisji oceniono na podstawie połączonego wskaźnika obliczanego przez pomnożenie intensywności handlu z państwami trzecimi w danym sektorze przez intensywność emisji w tym sektorze. Na podstawie tej oceny w lutym 2019 r. Komisja przyjęła wykaz sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji na następny okres rozliczeniowy²³, który będzie obowiązywał w ciągu całego 4. etapu.

¹⁸ Dane liczbowe obejmują zgłoszenia otrzymane od państw członkowskich do czerwca 2019 r. i mogą podlegać znacznym zmianom z powodu późniejszych zgłoszeń.

¹⁹ Początkowa ilość przed zastosowaniem ograniczeń, o których mowa poniżej.

²⁰ Przydział dotyczący Zjednoczonego Królestwa (48,0 mln uprawnień z łącznej liczby w 2019 r.) został zawieszony ze względu na środki ochronne przyjęte przez Komisję, mające zapewnić ochronę integralności środowiskowej EU ETS, w przypadkach gdy prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do państwa członkowskiego występującego z UE (zob. rozdział 2.2).

²¹ Decyzja Komisji 2013/448/UE, Dz.U. L 240 z 7.9.2013, s. 27.

²² Decyzja Komisji 2017/126/UE, Dz.U. L 19 z 25.1.2017, s. 93.

²³ Decyzja delegowana Komisji (UE) 2019/708, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=EN>

Aby odzwierciedlić postępy technologiczne i w zakresie innowacji, wartości wskaźnika zostaną na 4. etapie dwukrotnie zaktualizowane na podstawie faktycznych danych. Instalacje ubiegające się o przydział bezpłatnych uprawnień na pierwszy okres, na który przydzielane są uprawnienia (2021–2025), musiały przedłożyć wymagane dane właściwym organom do dnia 30 maja 2019 r. Komisja wykorzysta te dane do obliczenia przydziałów poszczególnych instalacji i do aktualizacji wartości wskaźników na lata 2021–2025. Akt delegowany w sprawie zmiany przepisów dotyczących przydziału bezpłatnych uprawnień na lata 2021–2030 przyjęto w grudniu 2018 r.²⁴ oraz rozpoczęto prace nad aktualizacją wartości wskaźników na lata 2021–2025 (zob. dodatek 7 do załącznika).

Na 4. etapie przydziały dla pojedynczych instalacji zostaną dostosowane w odpowiednim terminie, aby odzwierciedlały znaczące wzrosty i spadki działalności. W celu zapobieżenia manipulacji systemem dostosowań przydziału i jego nadużyciom oraz w celu uniknięcia zbędnego obciążenia administracyjnego Komisja przyjmie akt wykonawczy, aby dokładniej określić ustalenia w zakresie dostosowań (zob. dodatek 7 do załącznika).

---

²⁴ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/331, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:059:FULL&from=PL>

3.1.2.2. Program NER300 i fundusz innowacyjny

NER300 jest wielkoskalowym programem finansowania projektów demonstracyjnych w dziedzinie innowacyjnych technologii niskoemisyjnych. Jego celem jest zademonstrowanie bezpiecznego dla środowiska wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) oraz innowacyjnej energii ze źródeł odnawialnych (OZE) na skalę komercyjną w UE. NER300 był finansowany z monetyzacji 300 mln uprawnień do emisji z rezerwy dla nowych instalacji. Fundusze przyznano na projekty wybrane w dwóch rundach zaproszeń do składania wniosków w grudniu 2012 r. i lipcu 2014 r.

Fundusz innowacyjny jest jednym z dwóch mechanizmów dotyczących niskoemisyjności utworzonych w ramach zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS na potrzeby 4. etapu. Fundusz będzie wspierał – na zasadach konkurencyjności – rozwijanie po raz pierwszy na potrzeby rynku i demonstrację na skalę komercyjną innowacyjnych technologii i przełomowych innowacji w sektorach objętych EU ETS, w tym innowacyjnych odnawialnych źródeł energii, sektorów energochłonnych, wychwytywania i utylizacji dwutlenku węgla oraz magazynowania energii. Będzie finansowany z aukcji co najmniej 450 mln uprawnień oraz z wszelkich niewypłaconych środków budżetowych z programu NER300. Pierwsze zaproszenie do składania wniosków ma zostać ogłoszone w 2020 r.

W wyniku obydwu zaproszeń do składania wniosków w ramach NER300 przyznano łącznie 2,1 mld EUR na 38 projektów w zakresie odnawialnych źródeł energii i 1 system CCS w 20 państwach członkowskich UE. Realizowanych jest 7 z nich: projekty dotyczące bioenergii BEST we Włoszech i Verbiostraw w Niemczech, projekty Windpark Blaiken w Szwecji i Windpark Handalm w Austrii dotyczące lądowej energii wiatrowej, projekty Veja Mate i Nordsee One w Niemczech dotyczące morskiej energii wiatrowej oraz projekt inteligentnej sieci energetycznej Puglia Active Network we Włoszech.

Oczekuje się, że pięć projektów z pierwszego zaproszenia do składania wniosków zostanie zrealizowanych do końca 2019 r., a w przypadku czterech projektów z drugiego zaproszenia do składania wniosków trwają przygotowania do rozpoczęcia realizacji do dnia 30 czerwca 2021 r. Ze względu na trudne warunki gospodarcze i polityczne zaistniałe po utworzeniu programu NER300, w przypadku 19 projektów nie udało się uzyskać wystarczającego dodatkowego wsparcia finansowego i zostały wycofane, dzięki czemu łącznie 1,358 mld EUR stało się ponownie dostępne. Cztery kolejne projekty znajdują się na różnych etapach prac.

Zmieniona decyzja dotycząca NER300²⁵ umożliwiła reinwestycję środków ponownie dostępnych w wyniku anulowania projektów z pierwszej rundy zaproszeń do składania wniosków (dotychczas 623 mln EUR) w istniejące instrumenty finansowe – projekty demonstracyjne dotyczące energii InnovFin oraz instrument dłużny w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, które są zarządzane przez Europejski Bank Inwestycyjny. Pozwoli to zmaksymalizować korzyści z programu NER300 i wykorzystać dodatkowe inwestycje prywatne w niskoemisyjne innowacje.

Dotychczas wybrano trzy projekty, które skorzystają z niewydanych środków z programu NER300 w ramach projektów demonstracyjnych dotyczących energii InnovFin, przy czym kwota wsparcia wyniosła około 73 mln EUR (zob. dodatek 9 do załącznika).

²⁵ Decyzja Komisji (UE) 2017/2172 z dnia 20 listopada 2017 r. zmieniająca decyzję 2010/670/UE w odniesieniu do rozdziału niewydatkowanych dochodów z pierwszej rundy zaproszeń do składania wniosków.

Środki ponownie dostępne w wyniku anulowania projektów z drugiej rundy zaproszeń do składania wniosków (dotychczas 735,5 mln EUR) zostaną dodane do zasobów dostępnych w ramach funduszu innowacyjnego.

Tabela 3: Projekty NER300, które otrzymały dotacje w ramach pierwszego i drugiego zaproszenia do składania wniosków²⁶

	Pierwsze zaproszenie do składania wniosków	Drugie zaproszenie do składania wniosków
Przygotowywane projekty	6	7
Realizowane projekty	6	1
Wycofane projekty	8	11
<i>Ogółem</i>	<i>20</i>	<i>19</i>

Na 4. etapie łączna wartość zasobów dostępnych na potrzeby demonstracji innowacyjnych technologii oraz przełomowych innowacji w ramach funduszu innowacyjnego prawdopodobnie znacznie przekroczy 2,1 mld EUR na rzecz NER300²⁷. W lutym 2019 r. przyjęto rozporządzenie delegowane²⁸ w sprawie działania funduszu innowacyjnego. Projekty we wszystkich państwach członkowskich, w tym również projekty małej skali, będą się kwalifikowały do wsparcia w ramach funduszu.

Aby zwiększyć świadomość na temat funduszu innowacyjnego, w okresie obejmującym 2019 r. i pierwszą połowę 2020 r. Komisja aktywnie prowadzi działania mające na celu zaangażowanie przemysłu i państw członkowskich w dyskusję na temat najważniejszych dla poszczególnych sektorów kwestii związanych z wyborem i realizacją projektów. Pierwsze zaproszenie do składania wniosków w ramach funduszu innowacyjnego zaplanowano na 2020 r., po czym zaproszenia będą regularnie powtarzane do 2030 r.

²⁶ Zgodnie z decyzją Komisji 2010/670/UE w przypadku projektów, które otrzymały dotacje w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków, ostateczną decyzję inwestycyjną należało podjąć do końca 2016 r., natomiast w przypadku projektów, które otrzymały dotacje w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków, podjęcie takiej decyzji musiało nastąpić do końca czerwca 2018 r.

²⁷ Wartość 450 mln uprawnień dostępnych dla funduszu będzie zależała od ceny emisji dwutlenku węgla. Przy średniej cenie 25 EUR za uprawnienie, zasoby funduszu wyniosłyby 11,3 mld EUR.

²⁸ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/856 z dnia 26 lutego 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do działania funduszu innowacyjnego, Dz.U. L 140 z 28.5.2019, s. 6.

3.1.2.3. Rekompensata pośrednich kosztów emisji

Oprócz przydziału bezpłatnych uprawnień na pokrycie bezpośrednich kosztów emisji państwa członkowskie UE mogą przyznać pomoc państwa niektórym sektorom elektrochłonnym w celu rekompensaty pośrednich kosztów emisji, tj. kosztów wynikających ze wzrostu cen energii elektrycznej spowodowanego przeniesieniem przez producentów energii elektrycznej kosztów nabycia uprawnień na konsumentów.

W celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania rekompensaty pośrednich kosztów emisji w państwach członkowskich oraz zminimalizowania zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym Komisja przyjęła wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS*, które obowiązują do końca 2020 r. Wytyczne określają m.in. sektory kwalifikujące się do rekompensaty pośrednich kosztów emisji oraz maksymalne wysokości rekompensat.

Zmieniona dyrektywa w sprawie ETS umożliwia państwom członkowskim dalsze udzielanie rekompensaty pośrednich kosztów emisji na 4. etapie i uzupełnia go o ulepszone przepisy dotyczące przejrzystości i sprawozdawczości. W związku z tym Komisja rozpoczęła przegląd wytycznych w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS na kolejny okres rozliczeniowy (zob. dodatek 7 do załącznika). W ramach tego procesu w oparciu o konsultacje z zainteresowanymi stronami i państwami członkowskimi, które odbyły się na początku 2019 r., Komisja przeprowadzi przegląd zarówno wykazu kwalifikujących się sektorów, jak i czynników określających maksymalne kwoty pomocy.

** Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r., Dz.U. C 158 z 5.6.2012, s. 4.

Do tej pory Komisja zatwierdziła 13²⁹ programów dotyczących rekompensaty pośrednich kosztów emisji w 12 państwach członkowskich. W 2018 r. program waloński i program luksemburski wypłaciły rekompensaty po raz pierwszy. Rząd hiszpański zgłosił Komisji rewizję swojego programu, która miała na celu zwiększenie budżetu. W 2019 r. Polska zgłosiła Komisji projekt środka i otrzymała zatwierdzenie pomocy państwa w odniesieniu do programu, który zacznie wypłacać wsparcie w 2020 r. z tytułu kosztów pośrednich poniesionych w 2019 r.

W dyrektywie w sprawie EU ETS ustalono, że w ciągu trzech miesięcy od końca każdego roku państwa członkowskie, które wdrożyły program rekompensaty kosztów pośrednich powinny podać do wiadomości publicznej w łatwo dostępnej formie całkowitą kwotę przyznanej rekompensaty w podziale na sektory i podsektory będące beneficjentami.

W tabeli 4 przedstawiono podsumowanie danych opublikowanych przez państwa członkowskie dotyczących rekompensat wypłaconych w 2018 r.

²⁹ Ponadto przyjęto zmiany w programach francuskim i hiszpańskim.

Tabela 4: Rekompensaty pośrednich kosztów emisji wypłacone przez państwa członkowskie w 2018 r.³⁰

Państwo członkowskie	Czas obowiązywania programu	Rekompensaty wypłacone w 2018 r. z tytułu kosztów pośrednich poniesionych w 2017 r. (w mln EUR)	Liczba beneficjentów (instalacji)	Dochody ze sprzedaży aukcyjnej w 2017 r. (z wyłączeniem uprawnień do emisji lotniczych, w mln EUR)	Odsetek dochodów ze sprzedaży aukcyjnej przeznaczonych na rekompensaty kosztów pośrednich
UK	2013–2020	22,36 ³¹	60 ³²	1 607 ³³	3,7 %
DE	2013–2020	202	891	1 141,7	17,6 %
BE (FL)	2013–2020	31,7	106	143,5	27,3 %
BE (WL)	2017–2020	7,5	30		
NL	2013–2020	36,9	96	189	19,5 %
EL	2013–2020	16,8	50	196,6	8,5 %
LT	2014–2020	0,24	1	31,4	0,8 %
SK	2014–2020	10	7	87	11,4 %
FR	2015–2020	98,7	296	309,8	31,8 %
FI	2016–2020	26,7	58	94,6	28,2 %
ES	2013–2015	6	151	488,8	1,2 %
LU	2018–2020	3,4	2	6,8	50 %

Rekompensaty łącznych pośrednich kosztów emisji wypłacone przez 11 państw członkowskich³⁴ w 2018 r. wyniosły około 462 mln EUR, co stanowi niemal 11 % dochodów tych państw członkowskich ze sprzedaży aukcyjnej. Udział w PKB UE państw członkowskich, w których obowiązują programy dotyczące rekompensaty, wynosi łącznie około 70 %. Największymi beneficjentami rekompensat były sektor chemiczny, sektor metali nieżelaznych oraz sektor żelaza i stali.

W jednym z przepisów dotyczących przejrzystości w zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS określono, że państwa członkowskie, które w danym roku wydały ponad 25 % dochodów ze sprzedaży aukcyjnej na rekompensaty kosztów pośrednich, muszą opublikować sprawozdanie,

³⁰ Informacje dotyczące wypłaconych rekompensat i liczby beneficjentów opierają się na obowiązku sprawozdawczym określonym w art. 10a ust. 6 dyrektywy (UE) 2018/410.

³¹ 19,7 mln GBP (z tytułu kosztów pośrednich poniesionych w 2018 r.) przy średnim kursie wymiany GBP/EUR 1,1355.

³² Zjednoczone Królestwo nie zgłaszało instalacji, ale przedsiębiorstwa.

³³ Należy zauważyć, że Zjednoczone Królestwo wypłaciło w 2019 r. wsparcie z tytułu kosztów pośrednich poniesionych w 2018 r. Dlatego dla Zjednoczonego Królestwa podano dochody ze sprzedaży aukcyjnej za 2018 r.

³⁴ Polska nie została uwzględniona, ponieważ rozpocznie wypłacanie wsparcia w 2020 r. na pokrycie kosztów pośrednich poniesionych w 2019 r.

w którym określą powody przekroczenia tej kwoty. Z danych dotyczących przychodów z aukcji za rok kalendarzowy 2017 wynika, że cztery państwa przekroczyły w 2018 r. próg 25 %³⁵.

3.1.2.4. Sprzedaż uprawnień na aukcji

Na 3. etapie sprzedaż na aukcji jest domyślnym trybem przydziału uprawnień. Podstawowe aukcje są regulowane rozporządzeniem w sprawie sprzedaży na aukcji*, w którym określono harmonogram, kwestie administracyjne oraz pozostałe aspekty sprzedaży na aukcji, aby zapewnić otwarty, przejrzysty, zharmonizowany i niedyskryminujący proces.

* Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz.U. L 302 z 18.11.2010, s. 1).

W 2018 r. zmieniono rozporządzenie w sprawie sprzedaży na aukcji³⁶ w celu ponownego wyznaczenia European Energy Exchange („EEX”) jako niemieckiej platformy aukcyjnej „opt-out” oraz w celu umożliwienia monetyzacji pierwszej partii 50 mln uprawnień wziętych z rezerwy stabilności rynkowej na potrzeby finansowania funduszu innowacyjnego w 2020 r.

W sierpniu 2019 r. Komisja przyjęła kolejną zmianę rozporządzenia w sprawie sprzedaży na aukcji w celu ustanowienia ram na potrzeby sprzedaży uprawnień na aukcji oraz zarządzania projektami w ramach funduszu innowacyjnego i funduszu modernizacyjnego na 4. etapie. Zmiana odzwierciedla również klasyfikację uprawnień do emisji EU ETS jako instrumentów finansowych zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID2).

Zgodnie ze środkami ochronnymi przyjętymi w celu zapewnienia ochrony integralności środowiskowej EU ETS (zob. rozdział 2.2) uprawnienia wydawane przez Zjednoczone Królestwo na 2018 r. zostały zaakceptowane do umorzenia, ale w 2019 r. w imieniu Zjednoczonego Królestwa nie sprzedano na aukcji żadnych uprawnień.

W 2018 r. aukcje odbywały się za pośrednictwem następujących platform aukcyjnych:

- platforma EEX prowadzi sprzedaż aukcyjną jako wspólna platforma aukcyjna dla 25 państw członkowskich uczestniczących we wspólnym postępowaniu o udzielenie zamówienia oraz dla Polski, która wycofała się ze wspólnego postępowania o udzielenie zamówienia, jednak nie wybrała odrębnej platformy aukcyjnej. Na dzień 5 września 2016 r. EEX prowadzi aukcje jako druga wspólna platforma aukcyjna wybrana w dniu 13 lipca 2016 r.;
- platforma EEX prowadzi sprzedaż aukcyjną dla Niemiec jako platforma aukcyjna „opt-out”;
- ICE prowadzi sprzedaż aukcyjną dla Zjednoczonego Królestwa jako platforma aukcyjna „opt-out”.

³⁵ Powodem porównania wypłat z 2018 r. z dochodami ze sprzedaży aukcyjnej w 2017 r. jest fakt, iż wypłaty z 2018 r. zasadniczo stanowią rekompensatę kosztów pośrednich poniesionych przez konsumentów w roku kalendarzowym 2017.

³⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/7 z dnia 30 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1031/2010 w odniesieniu do sprzedaży na aukcji 50 mln nieprzydzielonych uprawnień z rezerwy stabilności rynkowej na potrzeby funduszu innowacyjnego oraz w celu umieszczenia w wykazie platformy aukcyjnej, która ma zostać wyznaczona przez Niemcy, Dz.U. L 2 z 4.1.2019, s. 1.

Islandia, Liechtenstein i Norwegia rozpoczęły aukcyjną sprzedaż uprawnień w czerwcu 2019 r., po tym jak zmieniono Porozumienie EOG, aby umożliwić im dołączenie do umowy dotyczącej wspólnego udzielania zamówień publicznych w odniesieniu do wspólnej platformy aukcyjnej. W uzgodnieniu z tymi trzema państwami wolumeny aukcji na lata 2013–2018 rozłożono na lata 2019 i 2020, aby zapewnić stabilną i przewidywalną podaż uprawnień na rynku oraz uniknąć jakiegokolwiek niekorzystnego wpływu na rynek uprawnień do emisji dwutlenku węgla w wyniku tej dodatkowej podaży. Zmienione kalendarze sprzedaży aukcyjnej na lata 2019 i 2020 uwzględniają zatem część poprzednich wolumenów, które wycofano z aukcji.

W 2018 r. za pośrednictwem EEX prowadzącej sprzedaż aukcyjną w imieniu 27 państw członkowskich sprzedano na aukcji 89 % całkowitej liczby uprawnień sprzedawanych na aukcji, a za pośrednictwem ICE sprzedano na aukcji 11 % całkowitej liczby w imieniu Zjednoczonego Królestwa. Do 30 czerwca 2019 r. zorganizowano ponad 1 480 aukcji.

W tabeli 5 przedstawiono przegląd wolumenów uprawnień³⁷ sprzedanych na aukcji za pośrednictwem EEX i ICE do dnia 30 czerwca 2019 r. z uwzględnieniem wczesnych aukcji³⁸ uprawnień do emisji ogólnych.

Tabela 5: Łączny wolumen uprawnień 3. etapu sprzedanych na aukcji w latach 2012–2019

Rok	Uprawnienia do emisji ogólnych	Uprawnienia do emisji lotniczych
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018	915 750 000	5 601 500
2019 (do dnia 30 czerwca 2019 r.) ³⁹	292 975 500	2 032 500

Zródło: EEX.

Wartości za 2019 r. odzwierciedlają efekt wejścia w życie rezerwy stabilności rynkowej w styczniu 2019 r., co znacznie zmniejszyło podaż uprawnień na aukcjach w 2019 r. (zob. rozdział 3.3). Aukcje zwykle przebiegały bezproblemowo, a ceny rozliczenia aukcji były zwykle ściśle związane z cenami rynku wtórnego.

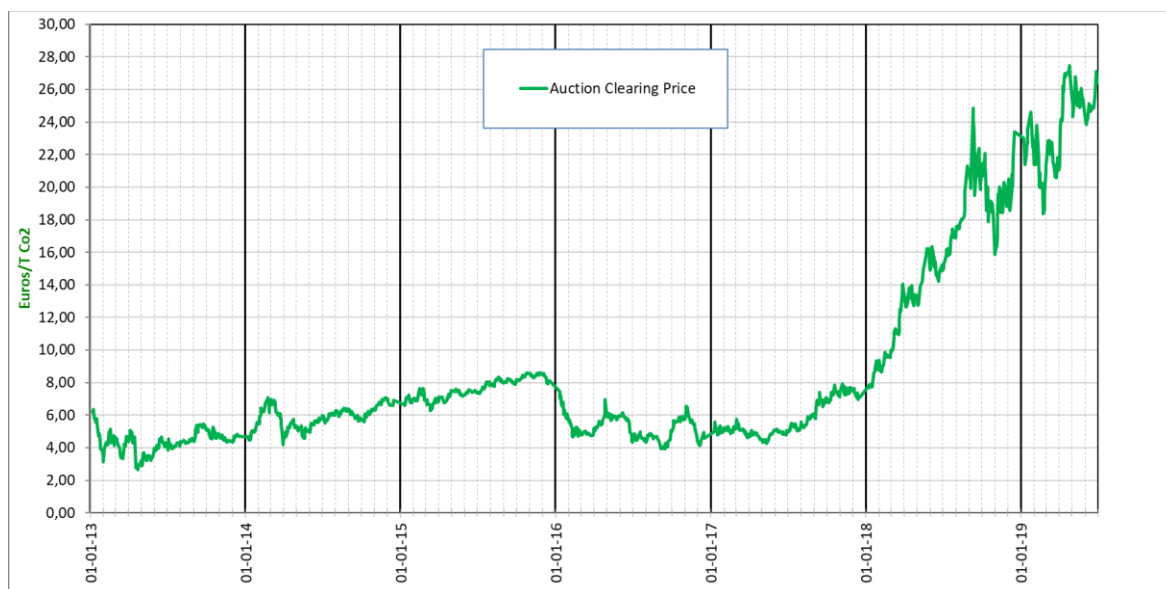
³⁷ Wolumeny uprawnień do emisji ogólnych określono, biorąc pod uwagę decyzję nr 1359/2013/UE. Wolumeny uprawnień do emisji lotniczych określono, biorąc pod uwagę decyzję nr 377/2013/UE i rozporządzeniem (UE) nr 421/2014.

³⁸ Wczesne aukcje uprawnień w ramach 3. etapu przeprowadzono w 2012 r., biorąc pod uwagę powszechnie stosowaną praktykę handlową w sektorze energii elektrycznej, polegającą na sprzedaży energii elektrycznej na zasadzie perspektywicznej oraz dokonywania zakupu wymaganych wkładów (w tym uprawnień) po sprzedaży swoich produktów.

³⁹ Nie uwzględniono danych dotyczących Zjednoczonego Królestwa za rok 2019 ze względu na środki ochronne przyjęte przez Komisję, mające zapewnić ochronę integralności środowiskowej EU ETS, w przypadkach gdy prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do państwa członkowskiego występującego z UE (zob. rozdział 2.2).

Między styczniem 2018 r. a czerwcem 2019 r. anulowano pięć aukcji albo w wyniku nieosiągnięcia ceny wywoławczej, albo ze względu na to, iż łączny wolumen złożonych ofert okazał się mniejszy od wolumenu wystawionego do sprzedaży na aukcji. Uwzględniając te pięć przypadków, po 2012 r. łącznie anulowano trzynaście aukcji spośród ponad 1 480 zorganizowanych. Na wykresie 1 przedstawiono przegląd cen rozliczenia aukcji uprawnień od 2013 r. do dnia 30 czerwca 2019 r.

Wykres 1: Cena rozliczenia aukcji uprawnień do emisji ogólnych w okresie od 2013 r. do dnia 30 czerwca 2019 r.

Źródło: EEX.

— Cena rozliczenia aukcji

Liczbę uczestników aukcji uprawnień do emisji ogólnych od 2013 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. przedstawiono w dodatku 2. Platformy aukcyjne terminowo publikują szczegółowe wyniki każdej aukcji na specjalnych stronach internetowych. Więcej informacji o wynikach aukcji, w tym o liczbie uczestników, współczynnikach popytu ofertowego do wystawionego na sprzedaż wolumenu (cover ratio) i cenach, znajduje się w sprawozdaniach dotyczących państw członkowskich publikowanych na stronie internetowej Komisji⁴⁰.

Łączne dochody uzyskane przez państwa członkowskie z aukcji przeprowadzonych od 2012 r. do dnia 30 czerwca 2019 r. przekroczyły 42 mld EUR (zob. tabelę 2.1 w dodatku 2). Tylko w 2018 r. przychody ogółem wyniosły 14 mld EUR. Zgodnie z dyrektywą w sprawie EU ETS państwa członkowskie powinny wykorzystać co najmniej 50 % dochodów ze sprzedaży aukcyjnych, w tym wszystkie przychody z uprawnień rozdzielonych na potrzeby solidarności i wzrostu, na cele związane z klimatem i energią. Zgodnie z informacjami przekazanymi Komisji przez państwa członkowskie, w 2018 r. wykorzystały one (lub planowały wykorzystać) ok. 70 % tych przychodów na określone cele związane z klimatem i energią. W latach 2013–2018 na takie cele wydano ok. 80 % dochodów ze sprzedaży aukcyjnej.

⁴⁰ http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_pl.htm

3.1.2.5. Odstępstwo od stosowania pełnego systemu aukcyjnego w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej i ciepła

W art. 10c dyrektywy w sprawie EU ETS przewidziano odstępstwo od ogólnej zasady sprzedaży na aukcji, aby wspierać inwestowanie w modernizację sektora energii elektrycznej w niektórych państwach członkowskich UE o niższych dochodach. Osiem z dziesięciu kwalifikujących się państw członkowskich* korzysta z tego odstępstwa na 3. etapie i bezpłatnie przydziela wytwórcom energii elektrycznej pewną liczbę uprawnień pod warunkiem realizacji określonych inwestycji.

Bezpłatne uprawnienia, o których mowa w art. 10c, odejmuje się od liczby uprawnień, które dane państwo członkowskie w innym przypadku sprzedałoby na aukcji. W zależności od przepisów krajowych w zakresie wprowadzania odstępstwa wytwórcy energii elektrycznej mogą otrzymać bezpłatne uprawnienia o wartości równej inwestycjom realizowanym zgodnie z krajowymi planami inwestycji lub płatnościami dokonanym na rzecz funduszu krajowego, za pośrednictwem którego finansuje się takie inwestycje. Ponieważ przydział bezpłatnych uprawnień dla wytwórców energii elektrycznej na podstawie art. 10c dyrektywy w sprawie EU ETS z zasady obejmowałby pomoc państwa, krajowe programy dotyczące zastosowania odstępstwa na podstawie art. 10c rozliczono zgodnie z zasadami pomocy państwa i podlegają one wymogom określonym w wytycznych dotyczących pomocy państwa**.

Na 4. etapie w dalszym ciągu będzie dostępny przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień na podstawie art. 10c, jednak zostaną poprawione przepisy dotyczące przejrzystości, a kwalifikujące się państwa członkowskie będą miały możliwość wykorzystania całego przydziału na podstawie art. 10c lub części tego przydziału na wsparcie inwestycji w ramach funduszu modernizacyjnego. W oparciu o informacje przedłożone Komisji przez państwa członkowskie odstępstwo na podstawie art. 10c będzie miało bardzo ograniczone zastosowanie w następnym okresie rozliczeniowym. Siedem z dziesięciu kwalifikujących się państw członkowskich, w tym Polska i Republika Czeska, które posiadały największy tymczasowy przydział bezpłatnych uprawnień na etapie 3, zdecydowało się nie korzystać z odstępstwa.

* Do zastosowania odstępstwa kwalifikują się Bułgaria, Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Republika Czeska, Rumunia i Węgry. Malta i Łotwa zdecydowały się z nich nie skorzystać na etapie 3.

** Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych po 2012 r., Dz.U. C 158 z 5.6.2012, s. 4.

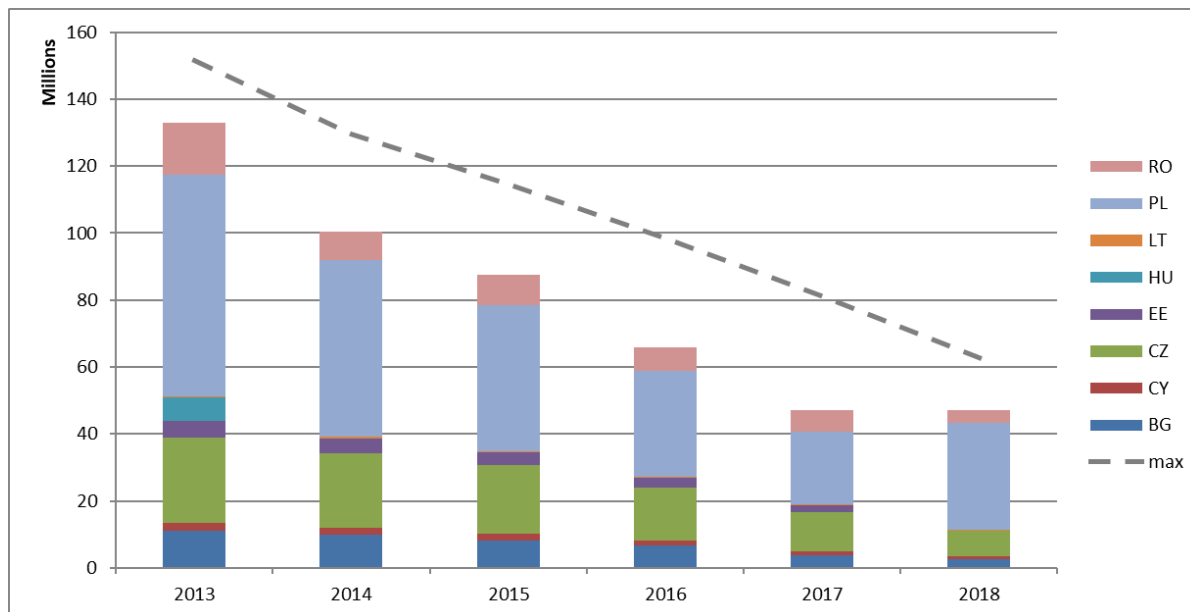
Łączna wartość zgłoszonego wsparcia inwestycyjnego w latach 2009–2018 wyniosła ok. 12,4 mld EUR. Około 82 % tej kwoty przeznaczono na ulepszenie i modernizację infrastruktury, a jej pozostałą część – na czyste technologie albo dywersyfikację dostaw.

W tabeli 1.1 w dodatku 1 do załącznika przedstawiono liczbę bezpłatnych uprawnień przydzielonych wytwórcom energii elektrycznej w 2018 r. Maksymalna roczna pula uprawnień została przedstawiona w tabeli 1.2 w dodatku 1.

Nieprzydzielone uprawnienia można albo sprzedać na aukcjach, albo – zgodnie z przepisami zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS – można je przydzielić w latach 2021–2030 na podstawie art. 10c na inwestycje wybrane w drodze przetargu konkurencyjnego. Na wykresie 2 przedstawiono liczbę uprawnień, które przydzielono w latach 2013–2018.

Wykres 2: Bezpłatne uprawnienia przyznane zgodnie z art. 10c

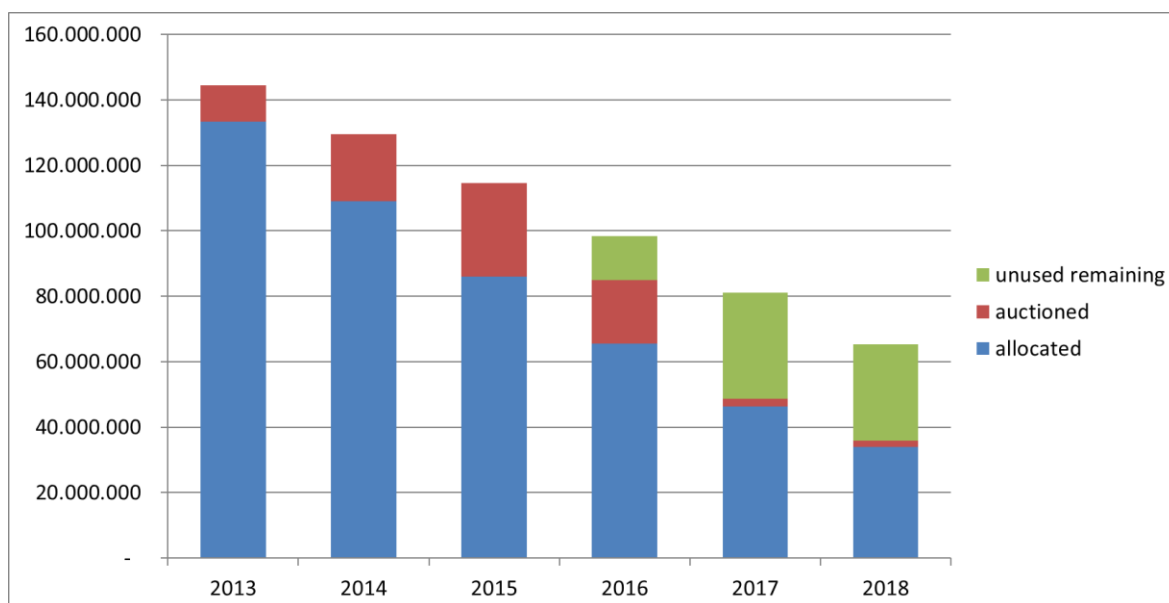

Źródło: DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU.

W grudniu 2018 r. Polska poinformowała Komisję, że w 2019 r. zamierza sprzedać na aukcji 55,8 mln swoich nieprzydzielonych uprawnień na podstawie odstępstwa przewidzianego w art. 10c. Następnie w maju 2019 r. Polska poinformowała Komisję, że zamierza dodać 49,52 mln uprawnień nieprzydzielonych na podstawie art. 10c do puli, którą Polska sprzeda na aukcji w 2020 r.

Na wykresie 3 przedstawiono informacje o przydziale, dodaniu do aukcji lub niewykorzystaniu uprawnień przyznanych zgodnie z art. 10c (uprawnienia, których dotychczas ani nie przyznano, ani nie dodano do aukcji).

Wykres 3: Rozdział uprawnień (przydzielone, sprzedane na aukcji, pozostałe niewykorzystane)⁴¹

Źródło: DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU.

	Uprawnienia przydzielone
	Uprawnienia sprzedane na aukcji
	Pozostałe niewykorzystane uprawnienia

W tabeli 6 przedstawiono liczbę uprawnień odjętych do celów art. 10c, które sprzedano na aukcji w latach 2013–2018, jak również liczbę pozostałych niewykorzystanych uprawnień.

Tabela 6: Sposób postępowania z niewykorzystanymi uprawnieniami do emisji przydzielonymi zgodnie z art. 10c, lata 2013–2018⁴²

Państwo członkowskie	Liczba niewykorzystanych uprawnień przydzielonych zgodnie z art. 10c sprzedanych na aukcji (w mln)	Liczba pozostałych niewykorzystanych uprawnień (w mln)
BG	9,5	0,8
CY	0,0	0,0
CZ	0,3	0,1
EE	2,1	0,0
LT	1,1	0,1
PL	55,8	68,9
RO	15,4	2,8

⁴¹ Wartości obejmują liczbę uprawnień przeznaczonych do sprzedaży na aukcji pochodzących z kalendarza sprzedaży aukcyjnej na 2019 r., a więc uwzględniają 55,8 mln nieprzydzielonych uprawnień, o których sprzedaż na aukcji w 2019 r. wnioskujeła Polska.

⁴² Wartości obejmują liczby uprawnień przeznaczonych do sprzedaży na aukcji z kalendarza sprzedaży aukcyjnej na 2019 r. (w odniesieniu przydziału uprawnień w latach 2013–2018).

HU	0	0,9
Ogółem	84,2	73,5

Zródło: DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU.

Liczbę nieprzydzielonych uprawnień sprzedanych na aukcji przez państwa członkowskie (lub których sprzedaż na aukcji zaplanowano) na podstawie odstępstwa przewidzianego w art. 10c w poszczególnych latach 3. etapu przedstawiono w tabeli 1.3 w dodatku 1 do załącznika.

3.1.3. Międzynarodowe jednostki emisji

Podmioty uczestniczące w EU ETS mogą korzystać z międzynarodowych jednostek emisji pochodzących z realizacji mechanizmu czystego rozwoju (CDM) i mechanizmu wspólnego wdrożenia (JI), aby wypełnić część swoich zobowiązań w ramach systemu EU ETS do 2020 r. *, z zastrzeżeniem, że podlega to ograniczeniom jakościowym i ilościowym. Jednostki te są instrumentami finansowymi, które odpowiadają tonie CO₂ usuniętego z atmosfery lub ograniczeniu o tonę emisji CO₂ do atmosfery dzięki realizacji projektu na rzecz redukcji emisji. Wraz z rozpoczęciem 3. etapu jednostki nie będą już mogły być bezpośrednio umarzane, natomiast będą mogły być wymieniane na uprawnienia do emisji w dowolnym momencie w trakcie roku kalendarzowego.

Zgodnie z przepisami zmienionej dyrektywy w sprawie EU ETS w następnym okresie rozliczeniowym międzynarodowe jednostki emisji nie będą już dłużej stosowane w odniesieniu do EU ETS.

* Projekty objęte CDM jak i JI generują jednostki emisji Kioto, odpowiednio: jednostki poświadczonej redukcji emisji (CER) i jednostki redukcji emisji (ERU).

Chociaż dokładna liczba uprawnień do międzynarodowych jednostek emisji na 2. i 3. etapie (2008–2020) będzie częściowo zależna od liczby przyszłych zweryfikowanych emisji, analitycy rynku szacują, że wyniesie ona około 1,6 mld jednostek. Na koniec czerwca 2019 r. łączna liczba wykorzystanych lub wymienionych międzynarodowych jednostek emisji wynosi około 1,51 mld, co stanowi ponad 90 % szacunkowej dozwolonej maksymalnej liczby jednostek emisji.

Pełny przegląd wymiany międzynarodowych jednostek emisji znajduje się w dodatku 3 do załącznika.

3.2. Popyt: uprawnienia wyłączone z obiegu

Z informacji odnotowanych w rejestrze Unii wynika, że w 2018 r. emisje z instalacji uczestniczących w EU ETS spadły o 4,1 % w porównaniu z 2017 r. Jak przedstawiono w tabeli 7, spadek emisji wiązał się głównie z produkcją energii elektrycznej i ciepła, podczas gdy emisje z przemysłu spadły jedynie bardzo nieznacznie.

Tabela 7: Zweryfikowane emisje (w mln ton ekwiwalentu CO₂)⁴³

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Całkowita liczba uprawnień	1904	1867	1908	1814	1803	1 750	1 755	1 682
Zmiana w odniesieniu do roku x-1	-1,8 %	-2 %	2,2 %	-4,9 %	-0,6 %	-2,9 %	0,2 %	-4,1 %
Zweryfikowane emisje z produkcji energii elektrycznej i ciepła	1 190	1 184	1 125	1 037	1 032	992	985	913
Zmiana w odniesieniu do roku x-1		-0,5 %	-5,0 %	-7,8 %	-0,5 %	-3,8 %	-0,7 %	-7,3 %
Zweryfikowane emisje z instalacji przemysłowych	715	683	783	777	771	758	769	769
Zmiana w odniesieniu do roku x-1		-4,5 %	14,7 %	-0,9 %	-0,7 %	-1,7 %	1,4 %	-0,1 %
Stopa wzrostu realnego PKB w UE-28	1,8 %	-0,4 %	0,3 %	1,8 %	2,3 %	2,0 %	2,5 %	2,0 %

Źródło: EUTL, dane dotyczące PKB zgodne z danymi zgłoszonymi pod adresem:

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>
(dostęp w lipcu 2019 r.). Zweryfikowane emisje lotnicze zostały przedstawione oddzielnie w rozdziale 4.

Podział zweryfikowanych emisji w ramach ETS według rodzaju gazu cieplarnianego (CO₂, N₂O oraz perfluorowęglowodorów) przedstawiono w tabeli 5.1 w dodatku 5 do załącznika.

Liczba dobrowolnie anulowanych uprawnień wynosiła w 2018 r. 36 559. Do końca czerwca 2019 r. łącznie zarejestrowano 345 893 dobrowolnie anulowanych uprawnień.

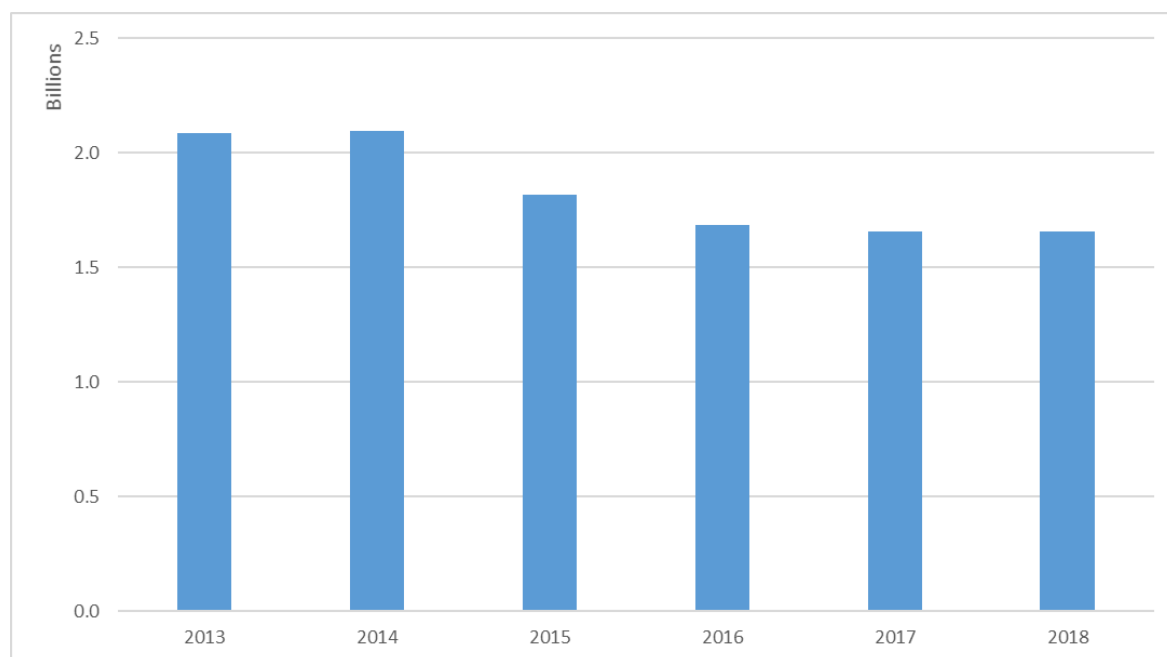
⁴³ Zaklasyfikowanie do produkcji energii elektrycznej i ciepła oraz kategorii przemysłu wykorzystane w tabeli 7 są spójne z klasyfikacją NACE w ramach 4. etapu wykorzystywanej do przygotowania wykazu sektorów i podsektorów narażonych na znaczące ryzyko ucieczki emisji w następnym okresie rozliczeniowym.

3.3. Zachowanie równowagi między podażą a popytem

Na początku 3. etapu w 2013 r. EU ETS charakteryzował się znacznym brakiem równowagi strukturalnej między podażą uprawnień a popytem na nie, odpowiadającym 2,1 mld uprawnień. W bieżącym okresie rozliczeniowym nadwyżka ta się zmniejszała, utrzymując się na stałym poziomie w 2014 r. i znacznie spadając do 1,78 mld uprawnień w 2015 r., 1,69 mld uprawnień w 2016 r. oraz 1,65 mld uprawnień w 2017 r. W 2018 r. nadwyżka pozostała na poziomie 1,65 mld uprawnień.

Na wykresie 4 przedstawiono zmiany poziomu nadwyżki na europejskim rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla na koniec 2018 r.

Wykres 4: Zmiany w poziomie nadwyżki na europejskim rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla w latach 2013–2018

Źródło: DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU.

Aby rozwiązać kwestię braku strukturalnej równowagi między podażą a popytem na uprawnienia, w 2015 r.⁴⁴ utworzono rezerwę stabilności rynkowej w celu zwiększenia elastyczności podaży uprawnień do emisji na aukcjach. W kontekście przeglądu EU ETS⁴⁵ wprowadzono istotne zmiany do funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej, jak pokazano w ramce tekstowej poniżej. Rezerwa stabilności rynkowej zaczęła funkcjonować na początku 2019 r.

⁴⁴ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1814 z dnia 6 października 2015 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i zmiany dyrektywy 2003/87/WE, Dz.U. L 264 z 9.10.2015, s. 1.

⁴⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/410 z dnia 14 marca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia efektywnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych oraz decyzję (UE) 2015/1814 (Dz.U. L 76 z 19.3.2018, s. 3); dostępna pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32018L0410&from=PL>

Kluczową kwestią w odniesieniu do funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej jest łączna liczba uprawnień w obiegu. Uprawnienia zostaną dodane do rezerwy, jeżeli łączna liczba uprawnień w obiegu przekroczy określony wcześniej górny próg (833 mln uprawnień), a uwolnienie uprawnień z rezerwy nastąpi, jeżeli ich liczba będzie niższa od określonego wcześniej dolnego progu (poniżej 400 mln uprawnień)*. W związku z tym rezerwa stabilności rynkowej wchłania lub uwalnia uprawnienia, jeżeli łączna liczba uprawnień w obiegu wykracza poza określony wcześniej zakres. Uprawnienia z lat 2014–2016**, których sprzedaż została opóźniona, i tzw. nieprzydzielone*** uprawnienia także zostaną włączone do rezerwy.

Łączną liczbę uprawnień w obiegu, która jest istotna z punktu widzenia określania uprawnień włączanych do rezerwy stabilności rynkowej i z niej uwalnianych, oblicza się na podstawie następującego wzoru:

łączna liczba uprawnień w obiegu = podaż – (popyt + uprawnienia w rezerwie stabilności rynkowej)

W tabeli 4.1 w dodatku 4 do załącznika szczegółowo opisano części składowe popytu i podaży stosowane we wzorze.

W zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS dokonano dwóch znaczących zmian dotyczących funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej. Po pierwsze, odsetek łącznej liczby uprawnień w obiegu, którą należy przenieść do rezerwy 2019–2023, wzrośnie dwukrotnie z 12 % do 24 %. Przyspieszy to znacznie tempo zmniejszania nadwyżki. Po drugie, począwszy od 2023 r. uprawnienia przechowywane w rezerwie stabilności rynkowej przekraczające wolumen aukcji z poprzedniego roku nie będą już ważne.

* Lub w przypadku przyjęcia środków zgodnie z art. 29a dyrektywy w sprawie EU ETS.

** Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1359/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wyjaśnienia przepisów dotyczących harmonogramu aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, Dz.U. L 343 z 19.12.2013, s. 1.

*** Nieprzydzielone uprawnienia oznaczają uprawnienia nieprzydzielone zgodnie z art. 10a ust. 7 dyrektywy w sprawie EU ETS, tj. uprawnienia pozostające w rezerwie dla nowych instalacji, oraz uprawnienia będące wynikiem zastosowania art. 10a ust. 19 i 20, tj. uprawnienia przewidziane w ramach przydziału bezpłatnych uprawnień na rzecz instalacji, lecz nieprzydzielone z powodu (częściowego) zaprzestania eksploatacji lub znacznych ograniczeń zdolności. Zgodnie z art. 1 ust. 3 decyzji (UE) 2015/1814 nie przewiduje się umieszczenia w rezerwie stabilności rynkowej „nieprzydzielonych” uprawnień wynikających ze stosowania odpowiedniego współczynnika ucieczki emisji w sektorach niewłączonych do wykazu sektorów narażonych na ryzyko ucieczki emisji w bieżącym okresie, jak również wszelkich uprawnień, które nie są przydzielane zgodnie z art. 10c dyrektywy w sprawie ETS. Takie uprawnienia nie są zatem uwzględnione (zob. s. 225 oceny skutków (SWD(2015) 135 final) towarzyszącej wnioskowi dotyczącemu przeglądu dyrektywy w sprawie EU ETS na 4. etapie.

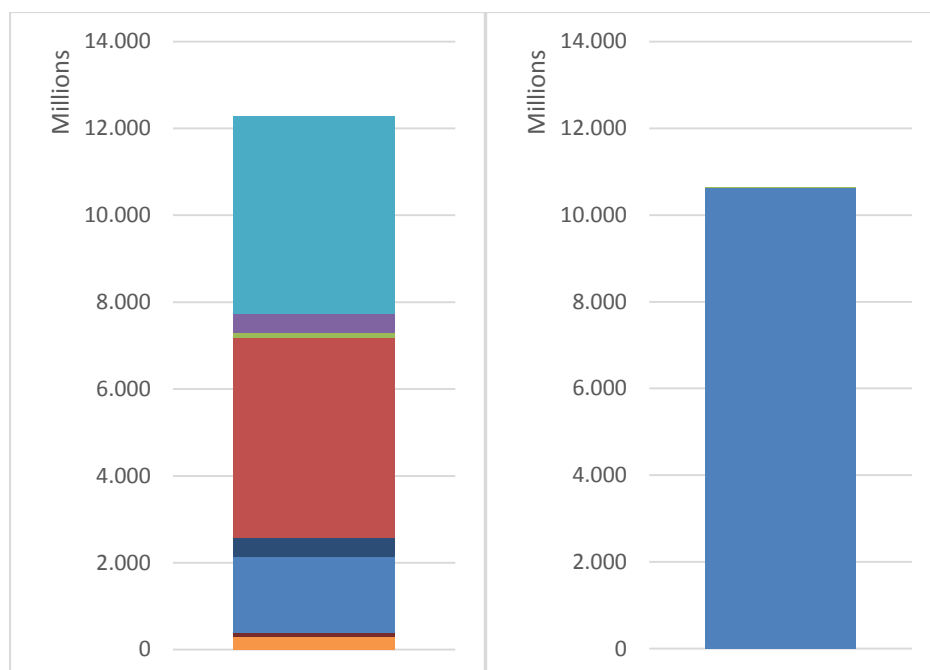
W sprawozdaniu w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla można skonsolidować dane dotyczące podaży i popytu, które są publikowane zgodnie z harmonogramem obowiązków sprawozdawczych wynikających z dyrektywy w sprawie EU ETS oraz jej przepisów wykonawczych.

Wykres 5 przedstawia skład podaży i popytu w 2018 r. Odnosne dane zostały również opublikowane w trzecim komunikacie w sprawie łącznej liczby uprawnień w obiegu do celów rezerwy stabilności rynkowej⁴⁶.

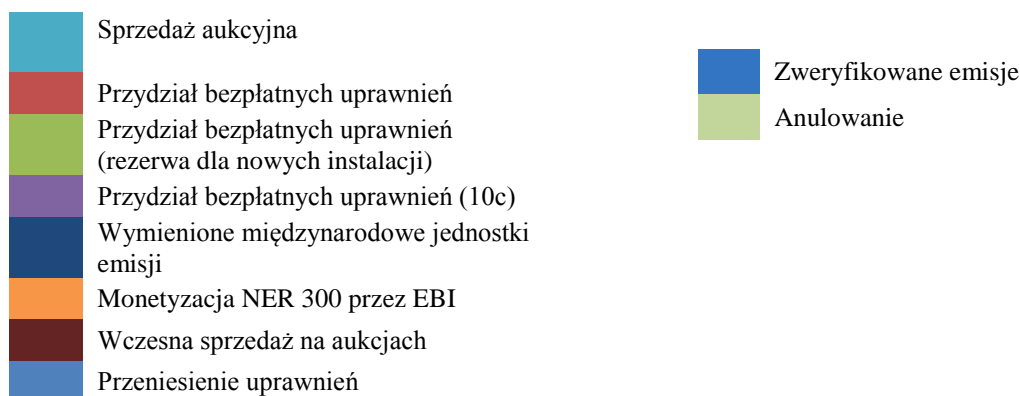
Wykres 5: Skład skumulowanej podaży i skumulowanego popytu do końca 2018 r.

Podaż (skumulowana, w milionach)

Popyt (skumulowany, w milionach)

Źródło: DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU.

W ramach przygotowań do rozpoczęcia funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej w 2019 r., od połowy maja 2017 r.⁴⁷ Komisja regularnie publikowała informacje na temat łącznej liczby uprawnień w obiegu w poprzednim roku. W maju 2019 r. po raz trzeci opublikowano informacje na temat łącznej liczby uprawnień w obiegu – było to 1 654 909 824 uprawnień⁴⁸. Publikacja z 2019 r.

⁴⁶ C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf

⁴⁷ C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf

⁴⁸ C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf

prowadzi do umieszczenia uprawnień w rezerwie stabilności rynkowej, ograniczając wolumen aukcji w 2019 r. i 2020 r.

W związku z tym na podstawie łącznej liczby uprawnień w obiegu w 2017 r. i 2018 r. oraz zmienionego prawodawstwa, wolumeny aukcji w 2019 r. zostały zmniejszone o niemal 40 % lub o blisko 397 mln uprawnień. Wolumeny aukcji w 2020 r. również zostaną zmniejszone w podobny sposób⁴⁹. W rezultacie w 2019 r. na aukcji sprzedanych zostanie około 30 %⁵⁰ mniej uprawnień⁵¹ niż w 2018 r. W dodatku 8 przedstawiono informacje na temat wkładu państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej w całym 2019 r. i w okresie styczeń–sierpień 2020 r.

4. LOTNICTWO

Sektor lotnictwa jest objęty EU ETS od 2012 r. Pierwotne prawodawstwo obejmowało wszystkie loty rozpoczynające się lub kończące w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG). UE ograniczyła jednak zobowiązania w latach 2012–2016 do połączeń lotniczych odbywających się w obrębie EOG, co miało na celu umożliwienie Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) opracowanie globalnego środka w zakresie ograniczenia emisji lotniczych.

W październiku 2016 r. Zgromadzenie ICAO uchwaliło rezolucję w sprawie mechanizmu kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego (CORSIA). CORSIA stanowi mechanizm kompensacji CO₂ mający na celu stabilizację emisji pochodzących z międzynarodowego transportu lotniczego na poziomach z 2020 roku. W świetle powyższego w 2017 r. wprowadzono zmiany do dyrektywy w sprawie EU ETS, aby przedłużyć ograniczenie do lotów w obrębie EOG do 31 grudnia 2023 r. Po tym terminie, w przypadku braku przeprowadzenia przeglądu, zakres ten zostałby przywrócony do początkowego statusu „pełnego zakresu”.

W zmienionej dyrektywie w sprawie EU ETS przewidziano, że Komisja Europejska powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat sposobów wdrażania CORSIA do prawa Unii w drodze przeglądu dyrektywy. W dyrektywie przewidziano również stosowanie od 2021 r. współczynnika liniowego redukcji w stosunku do lotnictwa.

W 2018 r. uprawnienia były wydawane zgodnie z zakresem geograficznym ograniczonym do obrębu EOG. Przydział bezpłatnych uprawnień wynosił niewiele ponad 32,3 mln uprawnień. Liczba ta obejmuje zarówno przydział bezpłatnych uprawnień (niewiele ponad 31,2 mln uprawnień) dla operatorów zasiedziałych, jak i niemal 1,1 mln uprawnień przydzielonych ze specjalnej rezerwy dla nowych instalacji i szybko rosnących operatorów. Liczbę przydziałów z tej rezerwy w latach 2017–2020 zwiększono dwukrotnie, ponieważ odnoszą się one do całego okresu obejmującego lata 2013–2020. Wolumeny sprzedaży na aukcjach w 2018 r. wynosiły około 5,6 mln uprawnień.

⁴⁹ Wolumen, który zostanie dodany do rezerwy stabilności rynkowej w okresie 1 stycznia – 31 sierpnia 2020 r., został określony poprzez publikację wskaźnika nadwyżki z 2019 r. i wyniósł on niemal 265 mln uprawnień. Pozostałe wolumeny, które zostaną dodane do rezerwy stabilności rynkowej w 2020 r., zostaną określone poprzez publikację wskaźnika nadwyżki z 2020 r.

⁵⁰ Należy zauważyć, że rzeczywiste wolumeny wystawione do sprzedaży na aukcji zależą również od innych czynników, takich jak sprzedaż na aukcji pozostałości z odstępstwa od art. 10 lit. c) oraz uczestnictwo państw EOG/EFTA w EU ETS.

⁵¹ Biorąc pod uwagę, że wolumeny aukcji z okresu styczeń–sierpień 2019 r. zostały już zmniejszone rezerwą stabilności rynkowej opartą na danych liczbowych dotyczących nadwyżki z 2017 r.

Zweryfikowane emisje lotnicze uległy dalszemu zwiększeniu i w 2018 r. wynosiły 67 mln ton dwutlenku węgla, co stanowi wzrost o 4 % w porównaniu z 2017 r.

W tabeli 8 przedstawiono zestawienie zweryfikowanych emisji, przydziałów bezpłatnych uprawnień i wolumenów aukcji dla sektora lotniczego od początku 3. etapu.

Tabela 8: Zweryfikowane emisje i przydziały dla sektora lotniczego

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zweryfikowane emisje (w mln ton ekwiwalentu CO ₂)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,4	67,0	
Zmiana zweryfikowanych emisji w odniesieniu do roku x-1		+2,5 %	+4,1 %	+7,6 %	+4,7 %	+4 %	
Przydział bezpłatnych uprawnień (UE-28 + państwa EOG-EFTA) ⁵²	32,4	32,4	32,1	32,0	33,1	31,2	31,2 ⁵³
Przydział bezpłatnych uprawnień ze specjalnej rezerwy dla nowych instalacji i szybko rosnących operatorów	0	0	0	0	1,1	1,1	1,1
Wolumeny uprawnień sprzedane na aukcji	0	9,3	16,4	5,9	4,7	5,6	2,0 ⁵⁴

Źródła: EUTL, DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU, EEX.

W 2013 r. przyjęto decyzję⁵⁵ w sprawie ograniczenia zobowiązań w zakresie klimatu wyłącznie do przewozów lotniczych odbywających się w obrębie EOG. Zapewnienie zgodności z systemem przez

⁵² Liczby te nie uwzględniają wszystkich przypadków zakończenia działalności przez operatorów statków powietrznych.

⁵³ Uprawnienie dotyczące Zjednoczonego Królestwa (4,31 mln uprawnień z łącznej liczby w 2019 r.) zostało zawieszono ze względu na środki ochronne przyjęte przez Komisję, mające zapewnić ochronę integralności środowiskowej EU ETS, w przypadkach gdy prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do państw członkowskich występujących z UE (zob. rozdział 2.2).

⁵⁴ Do końca czerwca 2019 r.

sektor lotniczy zostało opóźnione w przypadku 2012 r. i 2013 r. Wolumeny uprawnień z 2012 r., w przypadku których nastąpiło opóźnienie, zostały sprzedane na aukcji w 2014 r., natomiast zapewnienie zgodności z systemem w zakresie emisji lotniczych za lata 2013–2014 miało miejsce w okresie od stycznia do kwietnia 2015 r.

W czerwcu 2018 r. ICAO przyjęła normy i zalecane metody postępowania CORSIA⁵⁶. Wraz z przepisami wykonawczymi szczegółowo określają one funkcjonowanie CORSIA. Istotne przepisy wykonawcze, takie jak jednostki kwalifikowalne i ramy dotyczące paliw alternatywnych, nie zostały jeszcze przyjęte. Uznając i popierając oficjalne przyjęcie przez ICAO norm i zalecanych metod postępowania, UE i jej państwa członkowskie postępowały zgodnie z procedurami ICAO w celu zgłoszenia różnic istniejących⁵⁷ między odnośnymi przepisami UE i CORSIA. Od dnia 1 stycznia 2019 r. operatorzy statków powietrznych są zobowiązani do monitorowania i raportowania emisji również w ramach CORSIA. Ramy dotyczące monitorowania, raportowania i weryfikacji w ramach EU ETS zostały zmienione w celu wprowadzenia prawnie wiążącego obowiązku z tym zakresie (zob. rozdział 6.1). Takie zintegrowane podejście do obu instrumentów zapewnia zminimalizowanie obciążenia administracyjnego.

---

⁵⁵ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 377/2013/UE z dnia 24 kwietnia 2013 r. wprowadzająca tymczasowe odstępstwo od dyrektywy 2003/87/WE ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie, tekst mający znaczenie dla EOG, Dz.U. L 113 z 25.4.2013, s. 1.

⁵⁶ <https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/SARPs-Annex-16-Volume-IV.aspx>

⁵⁷ Decyzja Rady (UE) 2018/2027 z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego w odniesieniu do pierwszego wydania międzynarodowych norm i zalecanych metod postępowania w zakresie ochrony środowiska – mechanizm kompensacji i redukcji CO₂ dla lotnictwa międzynarodowego (CORSIA), Dz.U. L 325 z 20.12.2018, s. 25.

5. NADZÓR RYNKU

Zgodnie ze zmienioną dyrektywą w sprawie rynków instrumentów finansowych* (MiFID2) na dzień 3 stycznia 2018 r. uprawnienia do emisji są zaklasyfikowane do kategorii instrumentów finansowych. Oznacza to, że przepisy mające zastosowanie do tradycyjnych rynków finansowych (rynków obejmujących obrót instrumentami pochodnymi uprawnień do emisji dwutlenku węgla na wiodących platformach lub poza rynkiem regulowanym) mają również zastosowanie do segmentu kasowego wtórnego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla (transakcji związanych z uprawnieniami do emisji w celu bezzwłocznego dostarczenia na rynku wtórnym). W związku z tym segment ten stoi na równi z rynkiem instrumentów pochodnych pod względem przejrzystości, ochrony inwestorów i integralności. Nadzór na rynku pierwotnym nadal jest objęty rozporządzeniem w sprawie sprzedaży na aukcji w odniesieniu do zagadnień innych niż kwestie związane z nadużyciem na rynku.

Na podstawie wzajemnych odniesień do definicji instrumentów finansowych w MiFID2 zastosowanie mają inne elementy przepisów dotyczących rynków finansowych. Ma to miejsce w szczególności w przypadku rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku**, którego zakres obejmuje transakcje i działania związane z uprawnieniami do emisji zarówno na rynku pierwotnym, jak i wtórnym. Podobnie wzajemne odniesienia do MiFID2 w dyrektywie w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy*** będą skutkować obowiązkiem przeprowadzenia kontroli należytej staranności wobec klienta przez licencjonowane na podstawie MiFID podmioty uczestniczące w obrocie uprawnieniami do emisji wobec swoich klientów na wtórnym rynku kasowym uprawnień do emisji ****.

* Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE.

** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE.

*** Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE.

**** Kontrole należytej staranności są już obowiązkowe na rynku pierwotnym i na rynku wtórnym instrumentów pochodnych uprawnień do emisji.

W związku z tym, że EU ETS jest na 4. etapie, szereg uczestników rynku, takich jak główne podmioty sektora finansowego i maklerzy, ponownie weszło na rynek. Liczba uczestników uprawnionych do składania ofert na aukcjach na wspólnej platformie aukcyjnej wzrosła z 73 (styczeń 2018 r.) do 79 (grudzień 2018 r.). Zdecydowaną większość uczestników stanowili operatorzy (73 %), natomiast pozostałą część – firmy inwestycyjne i instytucje kredytowe (19 %), jak również osoby zwolnione z wymogów określonych w MiFID (8 %)⁵⁸. Dla porównania, gdy pod koniec 2012 r. rozpoczęła się sprzedaż na aukcjach, istniało 42 uczestników uprawnionych do składania ofert na

⁵⁸ Wszystkie dane pochodzą z comiesięcznych sprawozdań dla Komisji dotyczących wspólnej platformy aukcyjnej (CAP2).

aukcjach, z których 67 % stanowili operatorzy, 26 % firmy inwestycyjne i instytucje kredytowe, a 7 % pośrednicy inni niż pośrednicy finansowi⁵⁹.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi nadużyć na rynku, właściwe organy krajowe⁶⁰ są odpowiedzialne za monitorowanie rynku zarówno w odniesieniu do sprzedaży na aukcjach, jak i na rynku wtórnym. Na poziomie europejskim ich działania koordynuje Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), tak jak ma to miejsce w przypadku innych instrumentów finansowych.

Właściwe organy krajowe posiadają uprawnienia do podejmowania działań naprawczych lub nałożenia kar, jeżeli uznają, że określone zachowania powodują nadużycia na rynku. Aby mogły one wykonywać swoje zadanie polegające na monitorowaniu rynku, prawodawstwem dotyczącym rynków finansowych ustanowiono szereg wymogów w zakresie sprawozdawczości i przejrzystości mających zastosowanie wobec systemów obrotu i firm inwestycyjnych. W ramach wymogów w zakresie sprawozdawczości systemy obrotu i firmy inwestycyjne muszą przekazywać właściwym organom szczegółowe dane dotyczące transakcji związanych z uprawnieniami do emisji lub ich instrumentami pochodnymi, przeprowadzanych w systemach obrotu i poza rynkiem regulowanym⁶¹. Wymogi w zakresie sprawozdawczości obejmują również obowiązek systemów obrotu i firm inwestycyjnych dotyczący dostarczania właściwym organom danych na temat pozycji w odniesieniu do uprawnień do emisji⁶². W ramach wymogów w zakresie przejrzystości systemy obrotu i firmy inwestycyjne udostępniają dane o obrocie⁶³ i cotygodniowe zagregowane dane na temat pozycji⁶⁴.

---

⁵⁹ Zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprzedaży na aukcji.

⁶⁰ Wykaz właściwych organów krajowych dostępny jest pod adresem: https://ec.europa.eu/info/system/files/mar-2014-596-art-22-list_en.pdf

⁶¹ Zgodnie z art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych systemy obrotu i firmy inwestycyjne mają obowiązek zgłaszania właściwym organom szczegółowych danych dotyczących transakcji związanych z uprawnieniami i ich instrumentami pochodnymi.

⁶² Zgodnie z art. 58 MiFID2, obowiązek sprawozdawczy dotyczący pozycji ma na celu umożliwienie monitorowania pozycji utrzymywanych przez poszczególne kategorie osób w odniesieniu do uprawnień do emisji.

⁶³ System przejrzystości przed- i posttransakcyjnej ustanowiony w art. 8, 10 i 21 rozporządzenia w sprawie rynków instrumentów finansowych ma na celu zapewnienie, aby uczestnicy rynku posiadali bardziej wiarygodne i dostępne informacje na temat możliwości i cen transakcyjnych.

⁶⁴ Publicznie dostępne cotygodniowe sprawozdania dotyczące pozycji zapewniają przejrzystość co do poglądu na temat rynku, który mogą reprezentować niektóre kategorie podmiotów zawierających transakcje.

5.1. Charakter prawny i status podatkowy uprawnień do emisji

Charakter prawny i status podatkowy uprawnień do emisji różnią się w zależności od państwa, ponieważ obydwa te aspekty nie są określone w dyrektywie w sprawie ETS. W ramach sprawozdań sporządzanych na podstawie art. 21 państwa są zobowiązane do składania corocznie informacji dotyczących krajowych systemów związanych z charakterem prawnym i statusem podatkowym uprawnień. Pomimo braku harmonizacji w tym zakresie obecne ramy regulacyjne stanowią niezbędne podstawy prawne dojrzałego, przejrzystego i płynnego rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności i integralności rynku.

W następstwie zalecenia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w lipcu 2019 r. Komisja opublikowała badanie⁶⁵ w sprawie charakteru prawnego uprawnień. W ramach badania, przeprowadzonego przez niezależnego konsultanta, nie zidentyfikowano praktycznych problemów związanych z brakiem definicji prawnego charakteru uprawnień. W badaniu stwierdzono, że zharmonizowana definicja nie zwiększyłaby pewności prawa, niekoniecznie miałaby też wpływ na płynność rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla. Chociaż w badaniu nie wydano żadnych zaleceń dotyczących inicjatyw ustawodawczych, zasugerowano, że w następstwie sklasyfikowania uprawnień w MiFID2 jako instrumentów finansowych⁶⁶, operatorom należy dostarczyć informacji, zapewnić doradztwo, szkolenia i budowanie zdolności.

W odniesieniu do statusu podatkowego uprawnień trzy państwa zgłaszają, że do wydawania uprawnień do emisji ma zastosowanie podatek od wartości dodanej (VAT). Natomiast VAT jest należny od transakcji związanych z uprawnieniami do emisji w obrocie na rynku wtórnym w 27 państwach uczestniczących. Większość państw zgłasza, że stosuje mechanizm odwrotnego obciążenia w przypadku krajowych transakcji związanych z uprawnieniami do emisji. Odstępstwo w postaci odwrotnego obciążenia przenosi odpowiedzialność za opłacenie transakcji obciążonej VAT ze sprzedającego na kupującego towar lub usługę i stanowi skuteczne zabezpieczenie przed oszustwem związanym z VAT. W listopadzie 2018 r. okres, w którym możliwe jest zastosowanie odstępowstwa przez państwa członkowskie, wydłużono do 30 czerwca 2022 r.⁶⁷ Państwa członkowskie zachęca się do dalszego stosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia, aby nadal zapewnić właściwą ochronę dla rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

⁶⁵ Badanie jest dostępne pod adresem: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d985256-a6a9-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en>

⁶⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE, Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349. Dostępna pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1536584176375&uri=CELEX:02014L0065-20160701>

⁶⁷ Dyrektywa Rady (UE) 2018/1695 z dnia 6 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do okresu stosowania fakultatywnego mechanizmu odwrotnego obciążenia w związku z dostawami niektórych towarów i usług podatnych na oszustwa oraz mechanizmu szybkiego reagowania na oszustwa związane z VAT, Dz.U. L 282 z 12.11.2018, s. 5.

6. MONITOROWANIE, RAPORTOWANIE I WERYFIKACJA EMISJI

Wymogi monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji EU ETS są harmonizowane w ramach rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania* oraz rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji**.

System monitorowania EU ETS zaprojektowano jako podejście modułowe, które gwarantuje operatorom wysoki stopień elastyczności, co pozwala zapewnić oszczędność kosztową przy jednoczesnym osiągnięciu wysokiej wiarygodności monitorowanych danych dotyczących emisji. W tym celu zezwolono na stosowanie kilku metod monitorowania („opartej na obliczeniach” lub „opartej na pomiarach”, a także – wyjątkowo – „rozwiązania rezerwowe”). Metody można łączyć w odniesieniu do poszczególnych części instalacji. W przypadku operatorów statków powietrznych wykonalne są jedynie podejścia oparte na obliczeniach, a główny parametr, który należy określić dla lotów objętych EU ETS, stanowi zużycie paliwa. Wymóg, zgodnie z którym instalacje i operatorzy statków powietrznych muszą posiadać plan monitorowania zatwierdzony przez właściwy organ na podstawie rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania, zapobiega arbitralnemu wyborowi metod monitorowania i zmian czasowych.

Rozporządzenie w sprawie weryfikacji i akredytacji dla 3. etapu i po zakończeniu tego etapu wprowadza zharmonizowane podejście do akredytacji weryfikatorów dla całej UE. Weryfikatorzy będący osobami prawnymi lub podmiotami prawnymi muszą zostać akredytowani przez krajową jednostkę akredytującą, aby móc przeprowadzać weryfikacje zgodnie z rozporządzeniem w sprawie weryfikacji i akredytacji. Ten jednolity system akredytacji zezwala na działanie weryfikatorów na zasadzie wzajemnego uznawania we wszystkich państwach uczestniczących, co umożliwia pełne korzystanie z rynku wewnętrznego i ułatwia zapewnienie wystarczającego poziomu ogólnej dostępności.

* Rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 30.

** Rozporządzenie Komisji (UE) nr 600/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie weryfikacji raportów na temat wielkości emisji gazów cieplarnianych i raportów dotyczących tonokilometrów oraz akredytacji weryfikatorów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, Dz.U. L 181 z 12.7.2012, s. 1.

6.1. Sytuacja ogólna

Doświadczenia związane z wdrażaniem rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania oraz rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji wskazują na potrzebę dalszego udoskonalenia, wyjaśnienia i uproszczenia przepisów w celu dalszego promowania harmonizacji, zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla operatorów i państw uczestniczących oraz dalszego zwiększenia skuteczności systemu.

Począwszy od lutego 2017 r. przeprowadzono konsultacje z państwami uczestniczącymi w celu aktualizacji tych dwóch rozporządzeń, aby przygotować się do 4. etapu EU ETS oraz udoskonalić i uprościć procesy monitorowania, raportowania i weryfikacji. Pierwsza taka aktualizacja odbyła się w 2018 r. Aby w 2019 r. obowiązywał system weryfikacji gromadzenia danych dotyczących przydziału bezpłatnych uprawnień oraz aby przed rozpoczęciem gromadzenia danych dotyczących

CORSIA funkcjonował zaktualizowany system monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji (zob. rozdział 4), w dniu 1 stycznia 2019 r. zaczęły obowiązywać zmienione wersje rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania⁶⁸ oraz rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji⁶⁹. Trwają dalsze prace i konsultacje w celu zakończenia procesu zmiany w zakresie monitorowania, raportowania, weryfikacji i akredytacji z odpowiednim wyprzedzeniem przed rozpoczęciem 4. etapu.

Skuteczność systemu zapewniania zgodności uległa poprawie, ponieważ dzięki rozporządzeniu w sprawie monitorowania i raportowania państwa uzyskały możliwość wprowadzenia obowiązku sprawozdawczości elektronicznej. W 2019 r. 17 państw uczestniczących zgłosiło stosowanie formularzy elektronicznych lub określonych formatów plików do sporządzania planów monitorowania, raportów na temat wielkości emisji, sprawozdań z weryfikacji lub sprawozdań dotyczących udoskonaleń stworzonych w oparciu o minimalne wymagania określone przez Komisję. 13 państw uczestniczących zgłosiło, że korzysta z pewnej formy zautomatyzowanych systemów informatycznych do celów sprawozdawczości EU ETS.

6.2. Zastosowane monitorowanie

Według złożonych w 2019 r. sprawozdań sporządzonych na podstawie art. 21 w przypadku większości instalacji wykorzystuje się metodologię opartą na obliczeniach⁷⁰. Jedynie w przypadku 182 instalacji w 23 państwach (1,7 % wszystkich instalacji) zgłoszono korzystanie z systemów ciągłego pomiaru emisji, najczęściej w Niemczech, Francji i Republice Czeskiej. Chociaż liczba państw jest taka sama jak w zeszłym roku, ogółem takie podejście stosuje się w dodatkowych trzech instalacjach.

Tylko 11 państw zgłosiło korzystanie z rozwiązania rezerwowego w 38 instalacjach obejmujących około 2,6 mln ton ekwiwalentu CO₂ (w porównaniu z 3,4 mln ton ekwiwalentu CO₂ w poprzednim roku). Jedna instalacja w Niderlandach odpowiada za 31 % łącznej emisji monitorowanej z wykorzystaniem metody rezerwowej.

Przeważająca większość instalacji spełnia minimalne poziomy zobowiązań⁷¹ wynikających z rozporządzenia w sprawie monitorowania i raportowania. Jedynie w przypadku 97 instalacji kategorii C (wobec 106 w zeszłym roku), czyli 13,4 %, zgłoszono odstępstwa pod względem co najmniej jednego parametru od wymogu zastosowania najwyższego poziomu dokładności do głównych strumieni materiałów wsadowych. Takie odstępstwa są dozwolone jedynie w przypadku, gdy prowadzący instalację wykaże, że osiągnięcie najwyższego poziomu dokładności jest technicznie niewykonalne lub prowadzi do nieracjonalnych kosztów. Z chwilą, gdy prowadzący instalację przestaje spełniać te warunki, staje się zobowiązany do odpowiedniego udoskonalenia swojego

⁶⁸ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2066 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012, Dz.U. L 334 z 31.12.2018, s. 1.

⁶⁹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2067 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, Dz.U. L 334 z 31.12.2018, s. 94.

⁷⁰ Główną tego przyczyną jest fakt, że metodyka oparta na pomiarach, polegająca na stałym pomiarze stężenia odpowiednich gazów cieplarnianych, wiąże się z zaangażowaniem istotnych zasobów i wiedzy fachowej, których wielu mniejszych operatorów nie posiada.

⁷¹ W rozporządzeniu Komisji (UE) nr 601/2012 wprowadzono wymóg dotyczący wszystkich prowadzących instalacje, zgodnie z którym muszą oni spełnić kryteria pewnych minimalnych poziomów dokładności, przy czym większe źródła emisji muszą spełnić kryteria wyższych poziomów (wiążących się z bardziej wiarygodną jakością danych), natomiast do mniejszych źródeł mają zastosowanie mniej rygorystyczne wymogi ze względu na oszczędność kosztową.

systemu monitorowania. W 2013 r. zgłoszono, że 16 % instalacji kategorii C nie spełniało najwyższych poziomów dokładności w taki czy inny sposób. A zatem od początku 3. etapu widoczny jest postęp w zakresie zgodności instalacji kategorii C z najwyższym poziomem dokładności.

Podobnie sprawozdania z 22 państw uczestniczących wykazują, że dopuszczonych jest łącznie 19 % instalacji kategorii B z pewnymi odstępstwami od poziomu wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie monitorowania i raportowania (w porównaniu z 21 % w zeszłym roku i 22 % dwa lata temu), co świadczy o stałym postępie w osiąganiu zgodności z najwyższymi poziomami dokładności.

6.3. Akredytowana weryfikacja

W sprawozdaniach sporządzanych na podstawie art. 21 nie zgłasza się łącznej liczby weryfikatorów. Europejska Współpraca w Dziedzinie Akredytacji stanowi jednak centralne ogniwo łączące ze stosownymi krajowymi jednostkami akredytującymi i ich listami akredytowanych weryfikatorów EU ETS⁷².

Wzajemne uznawanie weryfikatorów między uczestniczącymi państwami funkcjonuje prawidłowo: 24 państwa zgłosiły, że na ich terytorium działa co najmniej jeden zagraniczny weryfikator.

Wśród weryfikatorów stwierdzono wysoki poziom przestrzegania rozporządzenia w sprawie weryfikacji i akredytacji. Polska zgłosiła zawieszenie jednego weryfikatora, natomiast żadne państwo nie zgłosiło wycofania akredytacji w 2018 r. Dla porównania w 2017 r. zgłoszono jeden przypadek zawieszenia i trzy – wycofania akredytacji. W 2018 r. Niemcy, Francja i Polska zgłosiły ograniczenie zakresu akredytacji odpowiednio dwóch, jednego i trzech weryfikatorów; dla porównania: w 2017 r. zgłoszono ograniczenie zakresu akredytacji dwóch weryfikatorów z Polski.

Dziesięć państw zgłosiło otrzymanie w tym roku skarg na weryfikatorów (o jedno więcej niż w zeszłym roku). Łączna liczba skarg (71) zmniejszyła się jednak o 14 %. Zgłoszono rozstrzygnięcie 93 % otrzymanych skarg (w zeszłym roku współczynnik ten wyniósł 95 %). Dziesięć państw zgłosiło wykrycie niezastosowania się weryfikatora do obowiązujących przepisów w ramach procesu wymiany informacji pomiędzy krajowymi jednostkami akredytującymi a właściwymi organami (w porównaniu z dwunastoma w poprzednim roku).

7. PRZEGLĄD UZGODNIENÍ ADMINISTRACYJNYCH

Państwa uczestniczące w EU ETS stosują różne podejścia jeżeli chodzi o właściwe organy odpowiedzialne za jego wdrażanie. W niektórych państwach zaangażowano szereg władz lokalnych, natomiast w innych podejście jest o wiele bardziej scentralizowane.

Ze sprawozdań złożonych w 2019 r. zgodnie z art. 21 wynika, że w każdym państwie było średnio pięć właściwych organów zaangażowanych we wdrażanie EU ETS⁷³. Zgłoszono korzystanie z różnych narzędzi do celów koordynacji działań organów; należą do nich m.in. instrumenty ustawodawcze na potrzeby centralnego zarządzania planami monitorowania (w 14 państwach), dostarczanie władzom lokalnym przez właściwe organy centralne obowiązujących instrukcji

⁷² Lista punktów dostępu krajowych jednostek akredytujących udzielających akredytacji weryfikatorom EU ETS, sporządzona przez Europejską Współpracę w Dziedzinie Akredytacji: <https://european-accreditation.org/national-accreditation-bodies-having-successfully-undergone-peer-evaluation-by-ea/>

⁷³ W niektórych przypadkach państwa mogą zgłaszać kilka organów na szczeblu regionalnym/lokalnym jako jeden właściwy organ.

i wytycznych (w 10 państwach) oraz regularna organizacja grup roboczych lub spotkań z udziałem organów (w 15 państwach). Siedem państw wskazało, że nie ma takich narzędzi.

W kwestii opłat administracyjnych nakładanych w związku z udzielaniem zezwoleń na plany monitorowania i z zatwierdzonymi planami monitorowania w 2019 r. 13 państw zgłosiło brak obciążania operatorów instalacji jakimikolwiek opłatami (CY, DE, EE, EL, IE, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK), o jedno mniej niż w zeszłym roku. Bez różnicy w stosunku do roku poprzedniego operatorzy statków powietrznych nie uiszczają opłat w 15 państwach (BE, CY, CZ, DE, EE, ES, EL, LI, LT, LU, LV, MT, NL, SE, SK). Opłaty różnią się znacznie w zależności od państwa i rodzaju usług, wahając się w granicach 5–6 913,31 EUR za zezwolenie i zatwierdzenie planu monitorowania instalacji oraz w granicach 5–2 400 EUR za te same usługi w odniesieniu do operatorów lotniczych.

Ogólnie rzecz biorąc, organizacja administracyjna ETS państw uczestniczących jest w dużym stopniu skuteczna. Należy w dalszym ciągu wzmacniać i promować komunikację i udostępnianie najlepszych praktyk, w tym poprzez działania Forum Zgodności EU ETS oraz coroczną Konferencję Zgodności EU ETS.

8. ZGODNOŚĆ I EGZEKWOWANIE

W dyrektywie w sprawie EU ETS przewidziano „karę za przekroczenie emisji” w wysokości 100 EUR (indeksowanych) za każdą tonę wyemitowanego CO₂, w przypadku której nie umorzono żadnego uprawnienia w wyznaczonym terminie. Inne kary mające zastosowanie w przypadkach naruszeń przy wdrażaniu EU ETS są określone zgodnie z przepisami krajowymi ustanowionymi przez zainteresowane państwo.

EU ETS charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem zgodności: każdego roku około 99 % emisji zostaje w terminie objętych wymaganymi liczbami uprawnień. W 2018 r. mniej niż 0,5 % instalacji zgłaszających emisje nie umorzyło uprawnień obejmujących wszystkie ich emisje w terminie do dnia 30 kwietnia 2019 r. W sektorze lotnictwa zgodność wykazali operatorzy statków powietrznych odpowiedzialni za 99,1 % emisji lotniczych w ramach EU ETS. Operatorzy wykazujący niezgodność byli zazwyczaj małymi operatorami lub zaprzestali działalności w 2018 r.

Właściwe organy w dalszym ciągu przeprowadzają różne rodzaje kontroli zgodności w odniesieniu do rocznych raportów na temat wielkości emisji. Ze sprawozdań złożonych w 2019 r. zgodnie z art. 21 wynika, że wszystkie państwa uczestniczące sprawdzają roczne raporty na temat wielkości emisji pod względem kompletności (wszystkie państwa sprawdziły 100 % sprawozdań z wyjątkiem: BE – 31 %, ES – 95 %, FR – 99 % i SE – 1 %). Ze sprawozdań wynika również, że państwa sprawdzają średnio blisko 80 % raportów pod względem zgodności z planami monitorowania (wszystkie państwa z wyjątkiem HR) oraz blisko 75 % sprawozdań z danymi dotyczącymi przydziałów (wszystkie państwa z wyjątkiem FI, HR, MT, NO i SE). Dwadzieścia cztery państwa zgłosiły przeprowadzanie dodatkowo kontroli krzyżowych względem innych danych.

Właściwe organy w 12 państwach przeprowadziły ostrożne szacunki brakujących danych w przypadku 57 instalacji (około 0,5 % wszystkich instalacji), podobnie jak w przypadku 52 instalacji (0,5 %) w odniesieniu do 2017 r. i 57 (0,5 %) w odniesieniu do 2016 r. Zgłoszona ilość emisji podlegających ostrożnym szacunkom w 2018 r. wynosiła 11,2 mln ton CO₂ (w porównaniu z 2,8 mln ton CO₂ w 2017 r.), co stanowi około 0,7 % wszystkich emisji (w porównaniu z 0,2 % w 2017 r.).

Najczęściej podawane powody dokonywania ostrożnych szacunków obejmowały niezłożenie raportu na temat wielkości emisji do dnia 31 marca lub niepełną zgodność raportu na temat wielkości emisji z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w sprawie monitorowania i raportowania oraz w rozporządzeniu w sprawie weryfikacji i akredytacji.

Ostrożne szacunki odnoszące się do brakujących danych dotyczących lotnictwa zgłosiło siedem państw i dotyczyły one 31 operatorów statków powietrznych (4,7 % ich całkowitej liczby) oraz 4,7 % emisji lotniczych.

Kontrole przeprowadzane przez właściwe organy również pozostają ważnym uzupełnieniem pracy weryfikatora. W 2018 r. wszystkie państwa potwierdziły, że przeprowadzają dalsze kontrole instalacji. Większość państw zgłosiła stosowanie podobnego podejścia do operatorów statków powietrznych (wszystkie z wyjątkiem CY, EE, EL, IT i LI). Większość państw (wszystkie z wyjątkiem EL, IT, LU i MT) zgłosiło przeprowadzenie kontroli na miejscu w instalacjach w 2018 r.

W odniesieniu do 2018 r. zastosowanie „kary za przekroczenie emisji” zgłoszono w przypadku 36 instalacji w dziesięciu państwach (BG – 1, CZ – 2, FR – 1, IE – 2, IT – 5, NL – 1, PL – 2, PT – 7, RO – 4, UK – 11). W przypadku lotnictwa zgłoszono „kary za przekroczenie emisji” dotyczące 26 operatorów statków powietrznych (DE – 2, FR – 1, IT – 9, LT – 1, NL – 1, PT – 8, SI – 1 i UK – 3).

Dwanaście państw potwierdziło nałożenie kar (innych niż „kary za przekroczenie emisji”) w 2018 r. Nie zgłoszono żadnych kar pozbawienia wolności, odnotowano jedynie grzywny, formalne wezwania i pisma w sprawie ostatecznego ostrzeżenia dotyczące 36 instalacji oraz 26 operatorów statków powietrznych o łącznej wartości finansowej 5,4 mln EUR⁷⁴.

Najczęściej zgłaszanym naruszeniem w 2018 r. było nieposiadanie odpowiednio zatwierdzonego planu monitorowania (9 przypadków), prowadzenie działalności bez zezwolenia (8 przypadków), nieprzestrzeganie warunków zezwoleń (6 przypadków) oraz nieprzedłożenie we właściwym terminie zweryfikowanych rocznych raportów na temat wielkości emisji (5 przypadków).

Jak zgłoszono w zeszłym roku, na początku 2018 r. rozpoczęto piątą cykliczną ocenę zgodności EU ETS, której celem było zidentyfikowanie problemów dotyczących zgodności EU ETS na poziomie państw uczestniczących oraz wsparcie tych państw w usprawnianiu wdrażania przez nie EU ETS. Ocena ta zostanie zakończona pod koniec 2019 r.

9. WNIOSKI I PROGNOZA

W 2018 r. poczyniono istotne postępy w przyjmowaniu przepisów wykonawczych w odniesieniu do 4. etapu EU ETS. W ostatnim roku przyjęto przepisy dotyczące ucieczki emisji, przydziału bezpłatnych uprawnień, sprzedaży na aukcji, utworzenia funduszu innowacyjnego oraz monitorowania, raportowania i weryfikacji. Prowadzone są prace nad szybką finalizacją pozostałych przepisów wykonawczych, które mają zostać przyjęte przed rozpoczęciem nowego okresu rozliczeniowego w styczniu 2021 r.

W roku tym nastąpił również znaczny spadek emisji z instalacji objętych EU ETS. Spadek o 4,1 % w porównaniu z 2017 r. wiązał się głównie z produkcją energii elektrycznej i ciepła, podczas gdy

---

⁷⁴ Ta łączna wartość nie obejmuje grzywien nałożonych w sektorze lotnictwa w Portugalii, ponieważ ostateczna wartość grzywien nie była jeszcze określona ze względu na trwające procesy nakładania sankcji.

emisje z przemysłu spadły jedynie nieznacznie. W 2018 r. w dalszym ciągu rosły jednak zweryfikowane emisje lotnicze – o 3,9 % w stosunku do 2017 r.

Uzgodnione w ostatnich latach zmiany przepisów mające na celu rozwiązanie kwestii nadwyżki uprawnień w dalszym ciągu przynoszą dobre rezultaty. W 2019 r. po raz trzeci opublikowano wskaźnik nadwyżki rezerwy stabilności rynkowej, który wraz ze wskaźnikiem z 2017 r. doprowadził do zmniejszenia wolumenów aukcji w 2019 r. o niemal 40 %, tj. o blisko 397 mln uprawnień. W rezultacie w 2019 r. na aukcji sprzedanych zostanie około 30 % mniej uprawnień niż w 2018 r.

Pozytywne zmiany w tym zakresie przełożyły się na wzrost zaufania uczestników rynku i w dalszym ciągu wzmocniły sygnał cenowy dotyczący emisji dwutlenku węgla. Wyższa cena uprawnień do emisji doprowadziła do znacznego wzrostu całkowitych dochodów ze sprzedaży aukcyjnej generowanych przez państwa członkowskie – w 2018 r. całkowite dochody były ponad dwukrotnie wyższe niż dochody wygenerowane w 2017 r.

W 2018 r. zgodność z EU ETS nadal utrzymywała się na bardzo wysokim poziomie – poziom zgodności przekroczył 99 % zarówno w odniesieniu do instalacji stacjonarnych, jak i operatorów statków powietrznych. Architektura EU ETS jest nadal solidna, a organizacja administracyjna w państwach członkowskich okazała się skuteczna.

Komisja będzie nadal monitorować europejski rynek uprawnień do emisji dwutlenku węgla i przedstawi następne sprawozdanie pod koniec 2020 r.

ZAŁĄCZNIK

Dodatek 1

Tabela 1.1: Liczba bezpłatnych uprawnień przydzielonych w celu modernizacji sektora energii elektrycznej

Państwo członkowskie	Liczba bezpłatnych uprawnień wnioskowanych przez państwo członkowskie na podstawie art. 10c					
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436	2 471 297
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994	7 661 840
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614	38 939
HU	7 047 255 ⁷⁵	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379	158 922
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908	31 942 281
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255	3 778 439
Ogółem	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124	46 987 375

Źródło: DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU.

Tabela 1.2: Maksymalna liczba bezpłatnych uprawnień wydawanych rocznie w ramach odstępstwa od stosowania pełnego systemu aukcyjnego w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej i ciepła

Państwo członkowskie	Maksymalna liczba wydawanych rocznie uprawnień							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Ogółem
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Ogółem	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

Źródło: DG DS. DZIAŁAŃ W DZIEDZINIE KLIMATU.

⁷⁵ HU skorzystały z odstępstwa od art. 10c jedynie w 2013 r.

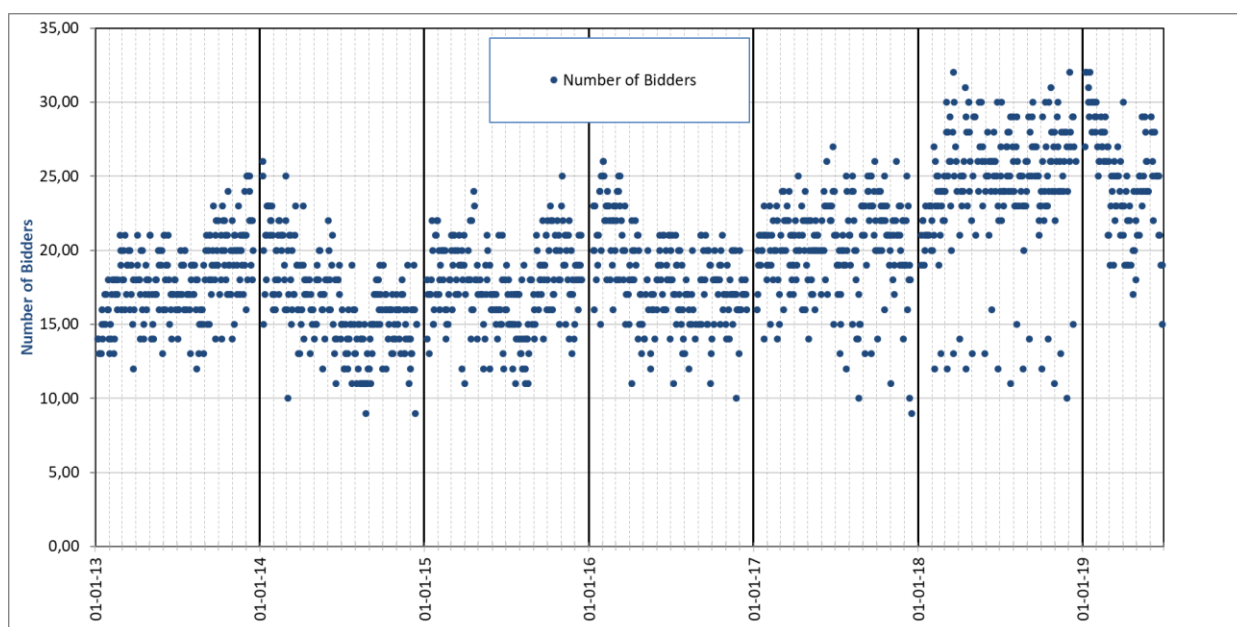
Tabela 1.3: Liczba niewykorzystanych bezpłatnych uprawnień wydawanych w ramach odstępstwa od stosowania pełnego systemu aukcyjnego w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej i ciepła, które zostały sprzedane na aukcji lub w odniesieniu do których planuje się sprzedaż na aukcji w latach 2013–2020⁷⁶

Sprzedane na aukcji niewykorzystane uprawnienia przydzielone na podstawie art. 10c						
Państwo członkowskie	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BG	5 444 169	1 461 360	920 823	604 908	1 386 372	0
CY	0	0	0	0	0	0
CZ	0	90 694	77 741	66 740	54 550	80 295
EE	0	188 682	134 897	1 767 499	761 088	50 026
LT	259 924	0	456 725	191 229	161 522	128 105
PL	1 196	0	7 491	0	55 800 000	49 520 000
RO	2 104 468	6 710 664	3 540 974	3 011 456	0	0
HU	0	0	0	0	0	0

Źródło: DG DS. DZIAŁAN W DZIEDZINIE KLIMATU.

Dodatek 2

Wykres 2.1: Liczba oferentów w aukcjach uprawnień do emisji ogólnych w okresie od 2013 r. do dnia 30 czerwca 2019 r.

Źródło: EEX.

- Liczba oferentów

⁷⁶ W latach 2013 i 2014 nie sprzedano na aukcji żadnych niewykorzystanych uprawnień przydzielonych na podstawie art. 10c.

Tabela 2.1: Dochody wygenerowane przez państwa członkowskie ze sprzedaży na aukcji w latach 2012–2018⁷⁷

Dochody ze sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji w latach 2012–2018 (w mln EUR)														
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Ogólne (wczesne aukcje)	Lotnictw o (wczesne aukcje)	Ogólne	Lotnictw o	Ogólne	Lotnictw o	Ogólne	Lotnictw o	Ogólne	Lotnictw o	Ogólne	Lotnictw o	Ogólne	Lotnictw o
AT	11,05	0,00	55,75	0,00	52,17	1,18	76,24	2,36	58,81	0,65	78,74	0,69	208,20	2,16
BE	0,00	0,00	114,99	0,00	95,03	2,05	138,96	2,69	107,14	0,74	143,52	0,79	379,00	2,47
BG	22,14	0,00	52,63	0,00	36,19	0,22	120,91	0,91	85,08	0,25	130,15	0,27	367,34	0,83
CY	1,58	0,00	0,35	0,00	0,43	0,30	0,00	1,42	0,00	0,39	6,15	0,41	24,66	1,30
HR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86,40	0,49	20,09	0,16	26,97	0,18	70,96	0,55
CZ	0,00	0,00	0,00	0,00	55,24	0,47	110,30	1,20	117,63	0,33	199,43	0,35	583,33	1,10
DE	166,18	17,52	791,25	0,00	749,97	0,00	1 093,31	16,87	845,74	4,65	141,74	5,07	2 565,34	16,31
DK	1,07	0,00	56,06	0,00	46,93	1,16	68,64	2,71	52,93	0,74	70,93	0,79	187,32	2,48
EE	0,00	0,00	18,07	0,00	7,41	0,04	21,13	0,15	23,57	0,04	39,31	0,05	139,89	0,14
EL	14,84	0,00	147,64	0,00	129,97	1,10	190,17	4,99	146,68	1,37	196,57	1,46	518,96	4,57
ES	68,53	0,00	346,11	0,00	323,53	6,56	473,20	16,32	364,97	4,48	488,78	4,77	1 291,07	14,97
FI	13,28	0,00	66,97	0,00	62,68	0,81	91,64	2,13	70,63	0,58	94,64	0,62	249,84	1,96
FR	43,46	0,00	219,25	0,00	205,29	10,05	299,94	12,18	231,34	3,35	309,85	3,55	818,40	11,16
HU	3,99	0,00	34,59	0,00	56,21	0,29	82,28	0,99	63,43	0,27	84,94	0,29	224,48	0,91
IE	0,00	0,00	41,68	0,00	35,11	0,87	51,32	2,15	39,54	0,59	52,93	0,63	140,10	1,97
IT	76,50	0,00	385,98	0,00	361,25	5,24	528,00	14,41	407,23	3,96	545,44	4,21	1 440,10	13,22

⁷⁷ Źródło: EEX.

LT	3,29	0,00	19,98	0,00	17,28	0,06	28,13	0,29	20,76	0,08	31,43	0,09	80,11	0,25
LU	0,74	0,00	4,97	0,00	4,52	0,63	6,62	0,22	5,08	0,06	6,81	0,07	18,09	0,20
LV	2,13	0,00	10,79	0,00	10,08	0,14	14,76	0,53	11,36	0,15	15,24	0,15	40,20	0,49
MT	0,27	0,00	4,47	0,00	3,81	0,10	5,62	0,57	4,30	0,16	5,78	0,17	15,19	0,52
NE	25,61	0,00	134,24	0,00	125,63	5,47	183,57	3,68	141,59	1,01	189,63	1,07	500,84	3,37
PL	0,00	0,00	244,02	0,00	78,01	0,00	129,84	2,98	135,57	0,58	505,31	0,69	1 209,98	1,59
PT	10,65	0,00	72,78	0,00	65,82	1,27	96,32	2,89	74,29	0,79	99,50	0,85	262,96	2,65
RO	39,71	0,00	122,74	0,00	97,57	0,32	193,62	1,60	193,56	0,44	260,29	0,47	717,64	1,45
SE	7,07	0,00	35,67	0,00	33,34	1,02	48,79	3,63	37,61	1,00	50,45	1,06	132,98	3,34
SI	3,51	0,00	17,74	0,00	16,59	0,05	24,28	0,14	18,70	0,04	25,05	0,04	66,19	0,12
SK	12,19	0,00	61,70	0,00	57,59	0,04	84,31	0,20	64,99	0,06	87,01	0,06	229,74	0,18
UK	75,74	0,00	409,63	0,00	387,42	14,08	567,72	18,54	418,96	5,37	604,02	5,30	1 607,32	0,00
OGÓLE M	603,52	17,53	3 550,73	0,00	3 115,11	53,53	4 815,97	117,26	3 761,57	32,28	5 490,60	34,14	14 090,23	90,27

Dodatek 3

Tabela 3.1: Podsumowanie wymiany międzynarodowych jednostek emisji do końca czerwca 2019 r.⁷⁸

Międzynarodowe jednostki emisji wymienione do końca czerwca 2019 r.	mln	udział procentowy	Międzynarodowe jednostki emisji wymienione do końca czerwca 2019 r.	mln	udział procentowy
CER	261,42	57,65 %	ERU	192,07	42,35 %
Chiny	195,20	74,67	Ukraina	147,69	76,89 %
Indie	17,27	6,61	Rosja	32,06	16,69 %
Uzbekistan	9,89	3,79	Polska	2,82	1,46 %
Brazylia	5,43	2,08	Niemcy	1,65	0,85 %
Chile	3,16	1,21	Francja	1,24	0,64 %
Korea	2,93	1,12	Bułgaria	0,50	0,26 %
Meksyk	2,89	1,10	Pozostałe	6,11	3,21 %
Pozostałe	24,65	9,43			
CER i ERU OGÓLEM	453,49	100 %			

Źródło: EUTL

Tabela 3.2: Podsumowanie wymiany międzynarodowych jednostek emisji do końca czerwca 2019 r. w podziale na rodzaje instalacji

Międzynarodowe jednostki emisji wymienione do końca czerwca 2019 r. przez:	CER w mln	ERU w mln
Instalacje stacjonarne	256,46	191,25
Operatorów lotniczych	4,96	0,82
OGÓLEM	261,42	192,07

Źródło: EUTL

⁷⁸ W przypadku tabel 3.1 i 3.2 nie uwzględniono danych dotyczących Zjednoczonego Królestwa za rok 2019 ze względu na środki ochronne przyjęte przez Komisję mające zapewnić ochronę integralności środowiskowej EU ETS w przypadkach, gdy prawo Unii przestanie mieć zastosowanie do państw członkowskich występujących z UE (zob. rozdział 2.2).

Dodatek 4

Tabela 4.1: Elementy podaży i popytu w systemie handlu emisjami

Element	Podaż czy popyt?	Publikacja	Aktualizacja i brak pewności
Suma przeniesionych uprawnień na 2. etapie	Podaż	Sprawozdanie w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla	Nie przewiduje się aktualizacji ze względu na zakończenie 2. etapu. Ostateczna wielkość liczbowa.
Sprzedaż aukcyjna na początku 3. etapu	Podaż	Strona internetowa DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, strony internetowe EEX i ICE	Nie stanowi części sumy przeniesionych uprawnień na 2. etapie. Ostateczne wielkości liczbowe.
Uprawnienie w ramach NER300	Podaż	Strona internetowa EBI	300 mln uprawnień zostało zmonetyzowane w latach 2012–2014. Ostateczne wielkości liczbowe.
Sprzedaż aukcyjna uprawnień do emisji lotniczych	Podaż	Strona internetowa DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, strony internetowe EEX i ICE	Nie, dostosowania odzwierciedlono w wolumenach na nadchodzący rok. Aukcje przewidziane na 2013 r. i 2014 r. odbyły się w 2015 r.
Sprzedaż aukcyjna na 3. etapie	Podaż	Strona internetowa DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu, strony internetowe EEX i ICE	Nie, ta wartość liczbowa nie podlega przeglądowi. Uprawnienia wycofane z aukcji (np. ze względu na opóźnienia w rozpoczęciu sprzedaży na aukcjach w pewnych państwach członkowskich, np. w państwach EOG–EFTA) można jednak sprzedawać na aukcjach w kolejnych latach.
Przydział bezpłatnych uprawnień (KŚW)	Podaż	EUTL, tabele	Te wielkości liczbowe są aktualizowane przez cały rok. - Państwo członkowskie może przedstawić sprawozdanie za poprzednie lata z opóźnieniem lub faktyczny przydział może być niższy niż ilość początkowo przewidziana.
Przydział bezpłatnych uprawnień (rezerwa dla nowych instalacji)	Podaż	EUTL, tabele	EUTL przedstawia dokładną aktualną sytuację w kwestii rzeczywistego przydziału.
Przydział bezpłatnych uprawnień (lotnictwo)	Podaż	EUTL, publikacja tabeli rozdziału uprawnień przez państwo członkowskie	
Przydział bezpłatnych uprawnień (Art. 10c)	Podaż	EUTL, tabela statusu	

Emisje (instalacje stacjonarne)	Popyt	EUTL, dane dotyczące zgodności	Dane dotyczące zgodności opublikowane w dniu 1 maja przedstawiają emisje i umorzone uprawnienia w przypadku instalacji, które spełniają wymogi (tj. tych instalacji, w przypadku których przedstawiano sprawozdania we wszystkich odnośnych latach) ⁷⁹ .
Emisje (lotnictwo):	Popyt		Przestrzeganie przepisów przez operatorów lotniczych zarówno w odniesieniu do 2013 r., jak i do 2014 r. miało miejsce w 2015 r.
Anulowane uprawnienia	Popyt		Sprawozdanie w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla

Tabela 4.2: Harmonogram publikacji danych

Termin	Dane	Zakres
1 stycznia – 30 kwietnia roku x	Aktualizacje przydziału bezpłatnych uprawnień w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej i ciepła (art. 10c)	Rok x-1
1 kwietnia roku x	Zweryfikowane emisje Przydział bezpłatnych uprawnień (art. 10a ust. 5 – KŚW)	Rok x-1
1 maja roku x	Termin zgodności: zweryfikowane emisje i przekazane uprawnienia	Rok x-1
Maj/październik roku x	Wymienione międzynarodowe jednostki emisji	
Ostatni kwartał roku x	Sprawozdanie w sprawie rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla	Rok x-1
Styczeń/lipiec roku x	Status rezerwy dla nowych instalacji – tabela rezerwy dla nowych instalacji	
Nieopublikowane na szczeblu UE	Przydział bezpłatnych uprawnień dla lotnictwa opublikowany na szczeblu państw członkowskich	

⁷⁹ Dane dotyczące zgodności za poprzednie lata można skorygować z mocą wsteczną, np. ze względu na sprawozdania przedłożone z opóźnieniem.

Dodatek 5

Tabela 5.1 Uwzględnione w ETS zweryfikowane emisje gazów cieplarnianych innych niż CO₂ pochodzące z instalacji w podziale na rodzaje gazów cieplarnianych w latach 2013–2018 (w mln ton)⁸⁰

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PFCs	0,40	0,74	0,58	0,64	0,47	0,60
N₂O	2,47	5,49	5,32	4,62	4,96	4,11

Źródło: EUTL.

Dodatek 6

Tabela 6.1: Orzeczenia wydane przez Trybunał Sprawiedliwości UE w sprawie funkcjonowania EU ETS w okresie od lipca 2018 r. do czerwca 2019 r.

Sygnatura sprawy	Podstawa prawna	Strony	Kontekst sprawy	Data	Ustalenie Trybunału
Sprawa C-682/17	Dyrektywa 2003/87/WE, decyzja 2011/278/UE	ExxonMobil Production Deutschland GmbH / DE	Czy instalację należy uznawać za wytwórcę energii elektrycznej, jeśli nie prowadzi się tam żadnej innej działalności wymienionej w załączniku I oprócz wytwarzania energii elektrycznej, a jeśli tak, to czy przysługuje jej przydział bezpłatnych uprawnień?	20.06.2019	Trybunał potwierdził dosłowną interpretację definicji wytwórcy energii elektrycznej zawartej w dyrektywie 2003/87/WE.
Sprawa T-330/18	Dyrektywa (UE) 2018/410, rozporządzenie (UE) 2018/842, rozporządzenie (UE) 2018/841	Carvalho i in. / Parlament i Rada	37 osób prywatnych zwróciło się o stwierdzenie nieważności dyrektywy 2018/410, rozporządzenia (UE) 2018/842 i rozporządzenia (UE) 2018/841, twierdząc, że planowana redukcja emisji gazów cieplarnianych jest niewystarczająca. Parlament Europejski i Rada UE wnioskowały o niedopuszczalność.	8.05.2019	Trybunał oddalił skargę jako w całości niedopuszczalną.

⁸⁰ W przypadku niektórych instalacji emisje N₂O lub PFC mogły nie zostać zgłoszone oddzielnie w rejestrze Unii, a zamiast tego zgłaszano całkowite emisje w tonach ekwiwalentu CO₂. Dane w tabeli odzwierciedlają podział emisji ze względu na gazy cieplarniane, zgodnie z danymi dostępnymi w rejestrze Unii. Niektóre państwa członkowskie zaczęły uwzględniać emisje N₂O w EU ETS począwszy od 2. etapu (od 2008 r.) na zasadzie dobrowolnej klauzuli opt-in, a wraz z PFC obowiązkowo – od 3. etapu (od 2013 r.).

Sprawa C-561/18	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 601/2012	Solvay Chemicals GmbH/ DE	<p>– Czy rozporządzenie (UE) nr 601/2012 jest nieważne i narusza cele dyrektywy 2003/87, stanowiąc, że CO₂, który nie jest przenoszony w rozumieniu art. 49 ust. 1 akapit pierwszy, uznaje się za wyemitowany przez instalację produkującą CO₂, niezależnie od tego, czy został on uwolniony do powietrza czy nie?</p> <p>– Czy rozporządzenie (UE) nr 601/2012 jest nieważne i narusza cele dyrektywy 2003/87, stanowiąc, że CO₂, który jest przenoszony z instalacji produkującej węglan sodowy do innej instalacji do celów produkcji PCC, musi być systematycznie uwzględniany w emisjach z tej instalacji?</p>	6.02.2019	Trybunał stwierdził, że art. 49 ust. 1 akapit drugi oraz pkt 20 lit. B załącznika IV do rozporządzenia nr 601/2012 są nieważne w zakresie, w jakim systematycznie włączają do emisji z instalacji produkującej węglan sodowy CO ₂ przeniesiony do innej instalacji do celów produkcji PCC, bez względu na to, czy ów CO ₂ zostaje uwolniony do powietrza czy też nie.
-----------------	---	---------------------------	--	-----------	---

Dodatek 7

Tabela 7.1: Aktualna sytuacja wdrażania 4. etapu EU ETS

Środek	Cel	Rodzaj aktu ustawodawczego	Przewidywany termin przyjęcia
Wykaz sektorów i podsektorów uznawanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji na lata 2021–2030	Ustanowienie nowego wykazu sektorów i podsektorów uznawanych za narażone na znaczące ryzyko ucieczki emisji w odniesieniu do 4. etapu EU ETS na podstawie kryteriów dotyczących ustalenia sektorów znacząco narażonych na ryzyko ucieczki emisji	Decyzja delegowana Komisji	Przyjęto w dniu 15 lutego 2019 r. i opublikowano w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> w dniu 8 maja 2019 r. ⁸¹
Przegląd przepisów dotyczących przydziału bezpłatnych uprawnień na lata 2021–2030	Dokonanie przeglądu decyzji Komisji 2011/278/UE w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień w całej Unii, tak aby dostosować ją do nowych ram prawnych określonych w odniesieniu do 4. etapu	Rozporządzenie delegowane Komisji	Przyjęto w dniu 19 grudnia 2018 r. i opublikowano w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> w dniu 27 lutego 2019 r. ⁸²
Dostosowanie do przydziału bezpłatnych uprawnień ze względu na zmiany w produkcji	Określenie uzgodnień dotyczących dostosowania poziomu przydziału bezpłatnych uprawnień do instalacji na podstawie zmieniających się poziomów działalności, rosnących lub malejących średnio o ponad 15 % w ciągu dwóch lat	Rozporządzenie wykonawcze Komisji	2019
Aktualizacja wartości wskaźnika dla przydziału	Ustalenie zaktualizowanych wartości odniesienia na lata 2021–2025 na podstawie danych przedłożonych przez państwa	Akt wykonawczy	2020

⁸¹<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=PL>

⁸²<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331&from=PL>

bezpłatnych uprawnień na lata 2021–2025	członkowskie przed dniem 30 września 2019 r. za 2016 r. i 2017 r.		
Utworzenie funduszu innowacyjnego	Ustalenie zasad dotyczących funkcjonowania funduszu innowacyjnego, w tym procedury i kryteriów wyboru	Rozporządzenie delegowane Komisji	Przyjęto w dniu 26 lutego 2019 r. i opublikowano w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> w dniu 28 maja 2019 r. ⁸³
Utworzenie funduszu modernizacyjnego	Ustalenie zasad dotyczących funkcjonowania funduszu modernizacyjnego	Akt wykonawczy	2020
Przegląd rozporządzenia (UE) nr 389/2013 (rozporządzenia w sprawie rejestru)	Określenie wymogów dotyczących rejestru Unii w odniesieniu do 4. etapu w formie znormalizowanych elektronicznych baz danych zawierających wspólne elementy danych służące do nadzorowania wydania, posiadania, przekazania i anulowania uprawnień oraz zapewnieniu publicznego dostępu i poufności	Rozporządzenie delegowane Komisji	Przyjęto w dniu 12 marca 2019 r. i opublikowano w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> w dniu 2 lipca 2019 r. ⁸⁴
Zmiana rozporządzenia (UE) nr 1031/2010 (rozporządzenia w sprawie sprzedaży na aukcji)	Umożliwienie sprzedaży na aukcji pierwszych 50 mln uprawnień dla funduszu innowacyjnego wziętych z rezerwy stabilności rynkowej w 2020 r.	Rozporządzenie delegowane Komisji	Przyjęto w dniu 30 października 2018 r. i opublikowano w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> w dniu 4 stycznia 2019 r. ⁸⁵
Przegląd rozporządzenia (UE) nr 1031/2010 (rozporządzenia w sprawie sprzedaży na aukcji)	Dokonanie przeglądu niektórych aspektów procesu sprzedaży na aukcji w celu wdrożenia wymogów dotyczących 4. etapu, w szczególności aby umożliwić sprzedaż na aukcji uprawnień dla funduszu innowacyjnego i funduszu modernizacyjnego, jak również aby odzwierciedlić klasyfikację uprawnień do emisji EU ETS jako instrumentów finansowych zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID2)	Akt delegowany	2019
Przegląd rozporządzenia nr 601/2012 w sprawie monitorowania i raportowania	Uproszczenie, udoskonalenie i objaśnienie przepisów dotyczących monitorowania i raportowania oraz zmniejszenie obciążenia administracyjnego na podstawie zdobytego na 3. etapie doświadczenia w zakresie wdrożenia	Rozporządzenie wykonawcze Komisji	Przyjęto w dniu 19 grudnia 2018 r. i opublikowano w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> w dniu 31 grudnia 2018 r. ⁸⁶
Przegląd rozporządzenia nr 600/2012 w sprawie weryfikacji i akredytacji	Uproszczenie, udoskonalenie i objaśnienie przepisów dotyczących akredytacji i weryfikacji oraz zmniejszenie obciążenia administracyjnego w taki stopniu, w jakim jest to możliwe na podstawie zdobytego	Rozporządzenie wykonawcze Komisji	Przyjęto w dniu 19 grudnia 2018 r. i opublikowano w <i>Dzienniku Urzędowym Unii</i>

⁸³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0856&from=PL>

⁸⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1122&from=PL>

⁸⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0007>

⁸⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2066>

	na 3. etapie doświadczenia w zakresie wdrożenia		Europejskiej w dniu 31 grudnia 2018 r. ⁸⁷
Rozporządzenie uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE w odniesieniu do CORSIA	Uzupełnienie dyrektywy w sprawie EU ETS w odniesieniu do środków przyjętych przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego w zakresie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji lotniczych w celu wdrożenia CORSIA	Rozporządzenie delegowane Komisji	2019
Wytyczne w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS na lata 2021–2030	Dokonanie przeglądu wytycznych w sprawie pomocy państwa w kontekście EU ETS w odniesieniu do 4. etapu, aby dostosować nowe przepisy wprowadzone zmienioną dyrektywą w sprawie EU ETS do programów rekompensat pośrednich kosztów emisji	Komunikat Komisji	2020

Aktualna sytuacja
Etap planowania
Etap realizacji
Zrealizowano

Dodatek 8

Tabela 8.1: Wkład państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej w 2019 r.⁸⁸ i 2020 r.⁸⁹

Państwo członkowskie / państwo EOG–EFTA	Wkład w rezerwę stabilności rynkowej w 2019 r.	Znany wkład w rezerwę stabilności rynkowej w 2020 r. ⁹⁰
Austria	5 935 748	3 957 699
Belgia	9 846 994	6 565 549
Bułgaria	8 292 720	5 529 227
Chorwacja	1 614 984	1 076 801
Cypr	932 844	621 980
Republika Czeska	15 406 858	10 272 626
Dania	5 340 750	3 560 981
Estonia	2 904 319	1 936 474
Finlandia	7 130 025	4 753 992
Francja	23 346 791	15 566 629
Niemcy	85 389 770	56 934 202
Grecja	12 684 492	8 457 470

⁸⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2067&from=PL>

⁸⁸ Dane liczbowe za okres od stycznia do sierpnia 2019 r. opracowano na podstawie komunikatu Komisji C(2018) 2801 final z 15.5.2018 dostępnego pod adresem: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018XC0516(01)&from=PL)

⁸⁹ Dane liczbowe za okres od września do grudnia 2019 r. i od stycznia do sierpnia 2020 r. opracowano na podstawie komunikatu Komisji C(2019) 3288 final dostępnego pod adresem: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf

⁹⁰ Część wkładów państw członkowskich w rezerwę stabilności rynkowej w 2020 r. zostanie określonych po publikacji wskaźnika nadwyżki z 2020 r.

Węgry	5 115 708	3 410 933
Islandia	166 450	110 982
Irlandia	3 991 393	2 661 288
Włochy	40 304 729	26 873 449
Łotwa	865 501	577 079
Liechtenstein	3 725	2 484
Litwa	1 792 324	1 195 044
Luksemburg	467 394	311 638
Malta	354 798	236 564
Niderlandy	14 291 411	9 528 894
Norwegia	3 314 570	2 210 012
Polska	39 282 170	26 191 650
Portugalia	6 478 775	4 319 767
Rumunia	14 941 290	9 962 205
Słowacja	4 752 513	3 168 770
Słowenia	1 577 714	1 051 951
Hiszpania	32 660 234	21 776 430
Szwecja	3 457 106	2 305 049
Zjednoczone Królestwo	44 480 623	29 657 753
Ogółem	397 124 723	264 785 572

Dodatek 9

Tabela 9.1: Niewydane środki z programu NER300 w ramach InnovFin EDP: wspierane projekty

Nazwa projektu	Opis	Zdjęcie
WAVE ROLLER	Wave Roller ma na celu wykazanie wykonalności technologii energii fal w skali komercyjnej poprzez wypełnienie luki pomiędzy instalacją demonstracyjną a komercyjnym zastosowaniem przybrzeżnej zanurzonej przegrody falującej (ang. <i>oscillating wave surge converter</i> , OWSC), która przekształca energię fal w energię elektryczną. Wkład z NER300 wyniesie 10 mln EUR.	

<p>WINDFLOAT</p>	<p>Projekt Windfloat to innowacyjna morska farma wiatrowa wykorzystująca pływającą platformę półzanurzeniową zlokalizowaną około 20 km od wybrzeża Portugalii. Projekt ma na celu rozwinięcie najnowocześniejszych pływających konstrukcji wspierających poprzez wykazanie skalowalności koncepcji WindFloat dla większych turbin. Następnie będzie wspierał rozmieszczenie farm wiatrowych na pełnym morzu. Wkład z NER300 ze środków InnovFin EDP wyniesie 60 mln EUR. WindFloat korzysta również z dotacji w ramach pierwotnego programu NER300 wynoszącej prawie 30 mln EUR.</p>	
<p>GREENWAY EV CHARGING NETWORK</p>	<p>Projekt będzie wspierał przyspieszone wdrażanie infrastruktury pojazdów elektrycznych. Wykazuje on wykonalność wprowadzenia na skalę komercyjną ultraszybkich stacji ładowania pojazdów elektrycznych oraz pilotowania zintegrowanego systemu magazynowania energii z baterii. Demonstracja będzie zlokalizowana na terenie Słowacji, Polski, Republiki Czeskiej i państw bałtyckich. Finansowanie ze środków InnovFin EDP wynosi 17 mln EUR, z czego prawie 3 mln EUR są zabezpieczone niewydanymi funduszami z NER300.</p>	